No. 108.
...ppa
...päivän aikai-
...telun. — Siis
...tutustua liik-
...aa osoitteella:
...rthur, Ont.
...a työtä
...n. Puhdis-
...orks
...t Arthurin pii-
...joille ja farmi-
...llä huolella. —
...liam, Ont.
...ALLIO.
...t
...t Thunder Bay
... Worksilta.
...rks
...thur, Ont.
...CANADA
...noja myönte-
...etaan Suomeen
...GALE, johtaja
...ORES
...eti sekä paran-
...tilaajalle.
...Ontario.
...PAA
...n koetus.
...lukee tämän,
...n Teidän heti
...ivä meille:

TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 109. — 1923. Lauantaina, syyskuun 22 p. — Sat. Sept. 22 VII Vuosikerta - Vol. VII

Mannerheim tehnyt suomalaisista kauppaa imperialistien kanssa

Sen johdosta, että Tanskan viranomaiset ovat ehdottomasti kieltäneet kaikkia kirjapainoja Tanskassa painamasta ja levittämästä aiemmin mainittuja pankkikomissionin salaisia asiakirjoja, ovat Tanskan kommunistit selittäneet, että näistä asiakirjoista on jo lähetetty otteet Tukholmaan, Kristianiaan, Parisiin ja Berliiniin ja että Tanskassakin tullaan vielä levittämään näitä ulkomailla painettuja julkaisuja.

Tähän asti julkaistujen asiakirjain sisällöstä ansaitsee sen lisäksi, mitä jo olemme kertoneet, tulla mainituksi seuraavaa:

Heinäkuun 24 p:nä 1919 päivätyssä kirjeessään Aarestrupille kertoo Plum m.m.: »Mannerheim vakuuttaa, että Suomi voi asettaa länsivaltain armeijan käytettäväksi 100,000 miestä.»

Vähän myöhemmin kirjoittaa Plum samalle henkilölle: »Olen vastaanottanut hyväntahtoisen kirjeenne N:o 30. Kenraali Gough, Englannin sotilasattache Suomessa, Virossa ja Liettuassa sekä Venäjän sotarintamalla, oli kauttakulkumatkalla eräällä risteilijällä laivasillalla ja sunnuntaina Köpenhaminassa. Meillä oli yksityiskohtaisia neuvotteluja — ja yhteistyö sotilaallisen toiminnan ja Russian Relief Committeen (— Venäjän avustuskomitea, Plumin liigan virallinen nimi—) välillä tuli täysin määritellyksi edellytyksellä, että hän lopulli-sesti toteuttaa suunnitelmansa Englannissa, johon hän laskee tarvitsevansa vain kaksi päivää, joten hän voi olla täällä uudestaan jo perjantaina.

Keskiviikkona matkusti Harthausen Parisiin tavatakseen Koltshakin edustajia ja ilmoittaakseen näille tilanteesta sekä tiedottaakseen sitten meille sähköteitse neuvottelujen tulokset. Niinpain kuin Gough on saapunut takaisin Englantiin ja Harthausen sähköttänyt, toimme me vihdoinkin sähköttää teille lopullisen tiedon asiasta, sillä silloin täytyy sen olla niin lähellä ratkaisuaan kuin mahdollista, jos sitä yleensä voidaan tämän vuoden aikana toteuttaa. Ja mikään ei voi olla toivottavampaa koko maailmalle.»

11 p:nä joulukuuta 1919 kirjoittaa Plum Gluckstadtille, että hän oli saanut lennätintiedon Lontoosta, että siellä oli perustettu voimakas kansallinen komitea kahden Lontoon tunnetuimman liikemiehen nimen myötävaikutuksella.

17 p:nä helmikuuta 1920 kiittää Plum Glucstadtia tämän lähettämästä sähkösanomasta ja liittää mukaan ulkoministeriöstä (Scavenius) saamansa kirjelmän, missä kerrotaan New Yorkista saapuneesta sähkösanomasta, joka osoittaa, että asia on herättänyt mielenkiintoa myöskin siellä.

Kun Plum kaikesta innostaan ja »uhrautuvaisuudestaan» huolimatta vähitellen pääsi selville, ettei Venäjän hankkeisiin valtaamisesta Koltshakin, Judenitshin ja Mannerheimin avulla tullutkaan mitään, käänsi hän käytännöllisenä miehenä kelkkansa ja alkoi syksyllä 1920 mielenkiinnolla seurata kaupankäyntimahdollisuuksia bolshevikkien kanssa. Eräissä kirjeissään selittelee hän kuinka Köpenhaminaan olisi perustettava clearinghouse (suoritusten vaihtotoimisto), johon venäläisiä tavaroita ja venäläistä rahaa voitaisiin talletaa, ehdolla, että tanskalaisia ja Tanskassa varastoissaolevia tavaroita saataisiin toimittaa Venäjälle.

Mitä tietä salaisuus pääsi päivänvaloon.

Kun mainittujen salaisten asiakirjain julkaiseminen Tanskassa on toistaiseksi kielletty, pohditaan siellä sitä suurennalla innolla kysymystä, kuinka on ollut mahdollista, että pankkikomissionin asiakirjat ovat joutuneet kommunistien haltuun. Pätevää vastausta tähän ei toistaiseksi ole annettu, julkisuudessa esitetty. Jotkut pitävät kyllä todennäköisenä, että niiden sisältö olisi varastettu asiakirjain ollessa kirjeenvaihtajana tanskalaisessa kommissionin jäsenenä herra Juulin hallussa. Herra Juul oli

Albertassa äänestetään väkijuomien käsittelystä

Edmonton, Alta. — Albertassa toimitetaan yleisäänestys väkijuomien käsittelystä ensi marraskuun 5 p. Yleisäänestys toimitetaan suhteellisen edustus-suunnitelman pohjalla ja äänestäjät voivat valita neljästä väkijuomien käsittelyä koskevasta järjestelmästä, jotka ovat seuraavat: oluen myynti lupakirjoilla, oluen myynti hallituksen toimittamana, väkijuomien myynnin järjestäminen hallitukselle tai nykyisen väkijuomien käsittelyä koskevan lain jatkaminen.

Valtiollinen tilanne sekava Oklahomassa

Oklahoma City. — Ne Oklahoman lainlaatijakunnan jäsenet, jotka vastustavat kuvernöörin toimenpiteitä hänen taistelussa on Ku Klux Klan ritareita vastaan, ovat ryhtyneet hommaamaan lainlaatijakunnan ylimääräistä istuntoa tarkotukseen asettaa kuvernööri syytteeseen. Tämän johdosta on kuvernööri ilmoittanut vangitsemisella jokaista, joka ryhtyy ehkäisemään hänen menettelyjään taistelussa surullisen kuuluisia klaniritareja vastaan. Lainlaatijakunnan jäsenet taas kuitenkin selittävät olevansa oikeutettuja kutsumaan lainlaatijakunnan ylimääräiseen istuntoon ja tulevat tekemään sen niin pian kuin senaattorit saavat tarpeellisen määrän nimiä anomukseen alle. Oklahoma Cityssä ja Tulsassa on paraikaa istunnossa sotaoikeus, tutkien valtion eri osissa tapahtuneita väkivaltaisuuksia.

Kadut suljettu.

Oklahoma kauntin kaduilla ja maanteillä kielletään kaikki liikenne puolen yön ja klo viiden välillä aamulla. Henkilöiden, joitten ammatti pakoittaa heidät olemaan ulkona näillä tunneilla, on saatava lupa tähän varten.

Aseidenkanto on kielletty, paitsi sotilaskomentajain luvalla. Aseiden ja ampumatarpeiden myynti on niinikään lopetettu.

Paino- ja kokoontumisoikeus rajoitettu.

Kaikki sellaiset yleiset kokoukset kielletään, joitten tarkoitus käsitetään olevan vastarinnan kiihottamiseen miliisikomentoa vastaan. Sanomalehtiä uhataan kirjoitukset ja julkaisut kiellettyjen järjestöjen sensuroinnin tarkasteluun alaiseksi.

Sotilaskomentaja kieltää myöskin suurlautakunnan kokoontumisen tällä viikolla, jonka tarkoitus on tutkia kuvernöörin Waltonia vastaan tehtyjä kanteita valtiovarain väärinkäyttämisestä. Yleiset oikeusistuimet jätetään edelleen paikallisviranomaisten huostaan, mutta kaikki sotalakivastaiset rikokset käsitellään sotaoikeudessa.

Tulsa kaunti on jo kuukauden päivät ollut sotalain alaisena, siellä erikoisesti tapahtuneiden mellakoiden johdosta, ja viikon sisällä uskotaan sotalain ulottuvan yli Oklahoman valtion.

näet aunut jossain vieraskodissa ja lienevät paperit joskus olleet siellä hänen huoneessaan. Herra Plum on puolestaan antanut ymmärtää, ettei niitä ole voitu varastaa sihteeriltä, vaan sihteerin päälliköltä. Tällä tarkoitetaan tutkimuskomissionin jäsenenä prof. Birchiä, joka kuitenkin vakuuttaa olevansa täysin viaton ja pitäneensä, aina peittämättömänä sopimattomana näiden asiapaperien julkaisemista, vaikkakaan olisi vaatinut niiden ottamista talteen yleismietintöön, jota komissionin kin lupasi ole ollut otettu.

Kommunistien jahtaus jatkuu yhä Bulgariassa

Yli viisikymmentä vallankumouksellisten johtomiestä vangittu kapinahankkeista syytettynä.

Sofia. — Bulgarian sisäasiain ministeri Rousseff on ilmoittanut, että äsken tapahtuneissa kommunistijahdeissa takavarikoiduista asiapapereista selviää, että kommunistit ovat suunnitelleet vallankaappauksen toimeenpanoa. Vallankumouksen oli määrä alkaa rautateitä, postitoimitalojen, telefooni- sekä sähkölennätinlaitosta koskevalla yleislakolla.

Bulgarian viranomaiset raivo vallankumouksellisia työläisiä vastaan näyttää yhä vaan kiihtyvän. Tähän mennessä on jo yli viisikymmentä kommunistien johtomiestä vangittu ja kaikki kommunistien kokoushuoneet on suljettu.

Kysymys Tshekko-Slovakian ja Venäjän kauppasuhteista

Pragin kauppakamarissa on äskettäin pidetty neuvottelukokous, jossa keskusteltiin kauppasuhteiden järjestämisestä Neuvosto-Venäjän kanssa. Kauppakamarin pääsihteeri, tri Samek, joka avasi kokouksen, ilmoitti kysymyksen kauppasuhteista Venäjän kanssa olevan tällä hetkellä käsiteltävänä valtioissa päiväjärjestyksessä ja että se on siis ratkaistava myöskin Tshekko-Slovakiassa. Tshekko-Slovakiassa on jo useita kertoja yritetty kauppasuhteiden käytännöllistä toteuttamista, mutta turhaan. On välttämätöntä, että heillä vielä ole selvillä sen lausui puhuja, viitoittaa yhtenäinen suunta ja sen vuoksi on kutsuttu kokoon neuvottelukokous. Kokouksessa piti esitelmän eräiden suurten tehtaiden edustaja Balitski, joka vaati laadittavaksi laaja ja järjestelmällistä suunnitelmaa Tshekko-Slovakian kauppatoiminta varten Venäjällä sekä muodostettavaksi realista taloudellista pohjaa, jolle Tshekko-Slovakian ja Venäjän välinen kauppa voisi nojautua.

Pankkien edustajat huomauttivat, ettei heillä vielä ole selviä tietoja Venäjästä eivätkä senvuoksi voi käytännöllisesti ratkaista tätä kysymystä. Lopuksi tuli kokous siihen yksimieliseen tulokseen, että on ensin välttämätöntä tutkia kaikki ne asiat kuin olisuhteita ja että vasta sitten voidaan, ryhtyä kysymykseen käytännölliseen ratkaisuun.

Hämmästyttäviä paljastuksia tehty Austraal. parlamentissa

Melbourne, Australia. — Työväenpuolueen jäsenet Australian liittohallituksen parlamentissa ovat paljastaneet erään määräyksen, jonka oli määrä astua voimaan ja jonka mukaan liharustin piti saaman pitäksi ajaksi vuokratuksi maata pohjoisosissa noin 25c—ta maan pohjoisosissa neliömailita. Samanlaisesta maasta Queenslandissa saadaan 50 dollaria neliömaililta.

Paljastuksen johdosta on liittohallitus peruuttanut määräyksen ja uusi säännöstely tullaan laatimaan maan vuokrauksessa.

Kokonainen kylä liekkien saaliiksi

Santa Rosa, California. — Kenwoodin ja El Veranon välillä riehuneet metsäpalot ovat tuhonneet Trinity nimisen noin 50 asuinrakennusta käsittävän kauppalan perinjuuriaan myöten. Santa Rosan ja Glenn Ellenin välillä on viisitoista maantiesiltaa joutunut tulen tuhoksi. Myöskin on lukuisia farmitaloja palanut poroksi.

Stinnes hakee konsessioneja Venäjältä

Moskova. — Saksalainen teollisuuspohatta Hugo Stinnes on nykyään Moskovassa aikomuksella saada maanviljelys konsessioneja neuvostohallitukselta.

Saksa valmis lopettamaan vastarinnan

Berlin. — Saksan hallitus on tehnyt Belgian lähetystön kautta esityksen passiivisen vastarinnan lopettamisesta Ruhrin alueella sillä ehdolla, että Ranskan miehittämältä alueelta karkotetut asukkaat saavat palata takaisin ja ranskalaisten vangitsemat tullaan laskemaan vapaalle jalalle.

Saksa myöskin ilmottaa olevansa näiden ehtojen täytetyksi tultua olevansa valmis suorittamaan sotakorvausta enemmänkin kuin 30,000,000,000 kultamarkkaa, joka on tähän saakka ollut Saksan korkein tarjous.

Liberaalinen hallitus taas arvosteltavana

Nykyisen hallituksen selitetään kaikissa suhteissa pettäneen kansan tahdon.

Regina. — Konservatiivien johtomies Arthur Meighen, täällä pitämässään puheessaan laajalle kuulijakunnalle tuomitsi ankarasti pääministeri Kingin johtamaa nykyistä Canadan hallitusta, sanoen, että väestö on tullut suuresti petetyksi liberaalipuolueen valtaannousun kautta.

Meighen selitti, että vallitsevaan taloudelliseen ahdinkoon Canadassa on syynä etupäässä kaksi seikkaa. Ensimäisenä syynä on se, että liberaalinen hallitus ei ole kyennyt pienentämään kustannuksia ja toiseksi, että hallitus on mennyt verojen kiristämisessä niin pitkälle, että se on aiheuttanut suuresti elinkustannusten kohoamista. Sen jälkeen kun nykyinen hallitus on astunut voimaan, ovat elinkustannukset kohonneet noin kymmenellä prosentilla. Tosin tuli puolestaan on ollut seurauksena se, että väestö on alkanut virrata Canadasta Yhdysvaltoihin.

Sanomalehdistö myöskin pelissä.

Puhuja myöskin viittasi siihen sanomalehdistöön, joka on työkseen ryhtynyt ylistelemään nykyistä hallitusta. Hallituksen äänenkannattajat ovat vaan yksipuolisesti kuluttaneet asiasta hallitukselle edullisella tavalla, päästämättä laisinkaan totuutta puolta päivän valoon.

Meighen ei myöskään voinut olla mainitsematta siitä tosiseikasta, että nykyinen hallitus ei ole ollenkaan noudattanut niitä lupauksia, mitä se teki siinä vaalitaistelussa, jossa se valittiin valtaan. Nykyisen hallituksen edustajat olivat luvanneet alentaa veroja ja luvanneet panna käytäntöön liberaalien vuoden 1919 tulliohjelman. Näiden lupausten kanssa on puhujan selostuksen mukaan tapahtunut aivan päinvastoin.

Meighen vielä huomautti, että nykyisen hallituksen politiikan ainoana tarkotusperänä on saada äänia parlamentin edistysmielisiltä jäseniltä. Asema on nykyään huonompi kuin mitä se oli vuonna 1921 ja kuitenkaan ei hallituksella ole minkäänlaista keinoa aseman korjaamiseksi.

Kapinalliset voitokkaita Braziliassa

Monte Video. — Tänne saapuneiden sähkösanomatietojen mukaan brazilialaiset kapinalliset ovat ottaneet haltuunsa Guarahy nimisen kaupungin lähellä Brazilian ja Uruguayn rajaa. Kaupungin kaduilla tapahtui kiivaita taisteluja, joissa kaikkiaan seitsemän ihmistä sai surmansa ja kolmisenkymmentä haavottui.

Kaksikymmentä hallituksen virkailijain joukkueeseen kuuluvaa henkilöä sai surmansa yritettyään uida Guareima-joen poikki. Heidän johtajansa ja viisitoista miestä joutui kapinallisten vangiksi.

Hiilenkaivajat palaavat työhön kuin yksi mies

Voittivat palkankorotusta ja muitakin tärkeitä parannuksia.

Scranton, Pa. — Kovanhiilen kaivajain kolmen piirin yhteinen konventioni on hyväksynyt äsken tehdyn sopimuksen hiililakon lopettamisesta. Sopimus koskee noin 155,000 hiilimainaria. Sopimuksen perusteella työt alettiin jo keskiviikkona. Työt olivat keskeytyksissä ainoastaan noin parin viikon ajan. Lakkonsa kautta voittivat hiilenkaivajat yleisen 10 prosentin palkankorotuksen, pakottivat yhtiöt tunnustamaan unionsa ja sen lisäksi saivat muitakin tärkeitä myönnytyksiä.

James A. Gorman, sovittelukomitean sihteeri, ilmoitti eilen illalla, että union ja kaivosten omistajain edustajat tulevat allekirjoittamaan sopimuksen keskiviikkona kuvernööri Pinchotin kodissa Milfordissa, Pa.

Konventionissa oli läsnä yli 500 edustajaa. Sopimus hyväksyttiin sangen vähäisellä vastustuksella.

Kuolleiden valokuvaaminen kielletään Jaapanissa

Tokio. — Ulkomaaviraston puolesta on ilmotettu täällä oleville ulkomaalaisille, että heidän tulisi maan tapojen mukaan välttää kulkemasta tuhouneella alueella paitsi milloin se on heille välttämätöntä. Ulkomaalaisia pyydetään myöskin pidättäytymään valokuvien otosta, sillä jaapanilaiset lukevat kuolleiden valokuvaamisen ilkityöksi.

Jaapanilainen sotalaiva Mikasa, joka Washingtonin sopimuksen määräyksestä olisi tullut hylättäväksi sotalaivaston palveluksesta, ajautui karille maanjäristyksen aikana ja upposi. Nyt aijotaan tämä laiva nostaa ylös säilytettäväksi Jaapanin meren taistelun muistona, joksi äskeistä maanjäristystä tässä tapauksessa nimitetään.

Puolet 5,000 Tokion puhelinkeskuksien työläisistä ilmotetaan olevan kadoksissa.

Raa'an silkin kauppa alkanut uudelleen Tokiossa.

Ei yhtään ihmisuhria Berkleyn palossa

Berkley, Cal. — Berkleyn itäpuolelta levisi viime maanantaina tuli Gragmont ja Euclid avenuen asuntokaupungille hävittäen kaikkiaan noin kuusi sataa asuinrakennusta ja muita rakennuksia, tehden siten noin 15,000 ihmista kodittomaksi. Tulen vahinko arvioidaan kaikkiaan 5,000,000 dollariksi.

Kaikki alakaupungin kirkot ja muut yleiset rakennukset ovat täynnä kodittomiksi joutuneita perheitä.

Sotilaat ja poliisit ovat hakeneet raunioista ruumiita, mutta yhtään ruumista ei ole löydetty. Kaksikymmentäviisi henkilöä ilmotetaan loukkaantuneen ja kolmatta kymmentä on kadoksissa. Kadoksissa olevista on suurin osa lapsia, joiden epäillään eksyneen kodittomien ihmisten sekaan ja ovat niinollen eristettynä omaisistaan.

El Dorado niminen kaivoskylä lähellä Berkleytä paloi niinikään poroksi ja kylän 150 asukasta joutui pakenemaan kodeistaan.

Sonoma Valleyn ja Lucan Valleyn alueilla ovat metsäpalot hävittäneet paljon arvokasta metsää ja useita hotellirakennuksia.

Kauppala palanut poroksi Saskatchewanissa

Ridgedale, Sask. — Tuli hävitti seitsemän liikerakennusta tässä kauppalassa viime tiistaina. Tuli alkoi eräässä ravintolassa ja levisi nopeasti toisiin liikerakennuksiin, polttaen maan tasalle kaikki kauppalan liikerakennukset, joiden arvo nousee 25,000 dollariin. Kaksi miestä loukkaantui lievästi paetessaan palavista rakennuksista.

Kapinaliike Britannian alusmaissa

Lontoo. — Viimeisimmät tiedonannot osottavat, että Trans-Jordaniassa puhjennut alkuasukkaiden kapina on paljon vakavampi kuin miksi ne ensimäisissä virallisissa ilmotuksissa selitettiin. Kapinaliikkeeseen ilmotetaan ottavan osaa kaksi heimokuntaa ja noin 15,000 sotilasta.

Englannin hallituksen eräässä virallisessa tiedonannossa kerrotaan, että hallitukselle uskolliset sotajoukot Trans-Jordaniassa ovat hajottaneet alkuasukkaiden joukkueen, surmaten kolmekymmentä.

Sanomalehdet lakkotilassa New Yorkissa

New York. — New York joutui olemaan ilman suurimpia sanomalehtiään kun 2,500 painajaa meni lakkoon täällä viime tiistaina, ehkäisten kaikkien kaupungin aamu- ja iltalehtien ilmestymisen.

Lehdet lähellä olevissa New Jerseyn kaupungeissa, pienemmät paikalliset lehdet, jotka eivät lakon takia kärsineet ja ulkomaalaiset lehdet ryhtyivät käyttämään tilaisuutta hyväkseen lähettämällä tuhansia lehtiä ylimääräisten sanomalehtipoikien avulla tärkeimpiin liikekeskuksiin, joissa lehdillä oli erinomainen menekki huolimatta niiden korkeasta hinnasta.

Eräs bostonilainen sanomolehti lähetti lentokoneella kaupunkiin suuren määrän lehden erikoisnumeroa.

Myöhemmin iltapäivällä saatiin ulos yhteinen sanomalehti, joka edusti yhtätoista ilmestymästä lakannutta lehteä. Tämän yhteisen ilmestyminen seurasi lehtien omistajain ja union virkailijain välisiä neuvotteluja. Painajain union virkailijain taholta on lakko julistettu laittomaksi.

Rautatietyöläisten järjestö voimistuu

Calgary. — Canadan rautatietyöläisten veljeskunta on paraikaa täällä koolla konventionissaan. Järjestöllä on kaikkiaan 153 paikallisosastoa, joiden yhteinen jäsenmäärä nousee 12,500. Tilivuoden lopussa oli järjestöllä kassassa rahaa 26,500 dollaria. Järjestön jäsenmäärä on viime ajalla huomattavasti lisääntynyt.

Koska näyttää siltä, että konventioni ei saisi työtään valmiiksi varsinaisissa istunnoissa perjantaihin, on aikomuksena ruveta pitämään säännöllisesti iltaistuntoja.

Fosterin jahtaajat nolanneet itsensä

Kansas City, Mo. — Tunnettu radikalinen työväen johtomies William Foster, joka vangittiin täällä järjestämässään puhetilaisuudessa, on nyt laskettu vapaalle jalalle, kun häntä vastaan ei voitu tuoda mitään sitovia syytöksiä. Fosteria syytettiin rauhan häiritsemisestä. Juttua tutkivan tuomarin täytyi myöntää, että koska Fosterin kuulijakunnasta ei kukaan voinut eikä halunnut todistaa Fosterin millään tavalla rikkoneen rauhaa, niin ei hän näin ollen katso voivansa langettaa tuomiota häntä vastaan.

Kreikka pyytänyt Italialta anteeksi

Ateena. — Kreikka on tehnyt Italialle virallisen anteeksipyynnön Janinassa tapahtuneiden Italian diplomaattisten murhain johdosta, jonka vuoksi näiden maiden välillä on uhannut puhjeta sota.

Raamatullinen luomiskertomus saanut kolauksen

Ihmisiä on todistettavasti ollut maapallolla jo miljoona vuotta sitten.

Liverpool. — Englantilaisen tieteen edistämisliiton kokouksessa on professori W. J. Sollas esittänyt Aurignacissa, Ranskassa toimitettujen kaivausten perusteella todistuksia, jotka osottavat ihmisiä asuneen maapallolla jo noin miljoona vuotta takaperin. Kaivauksissa on löydetty lähes viisi sataa karkeasti valmistettua kivistä työkalua, jotka ovat miljoona vuotta sitten eläineiden ihmisten valmistamia.

Tämä aikakausi on paljon varhaisempi kuin ne ajat, joista on löydetty kivettyneitä jätteitä ihmisistä.

Ellis-saaren siirtolaisolojen korjaaminen

New York. — Yhdysvaltain siirtolaistoimiston apulaissihteeri Henning ja apulaisrahastonhoitaja Wadsworth ja hallituksen terveysosaston johtaja, Cumming kävivät tarkastusmatkalla Ellis-saaren siirtolaisasemalle, joka viime aikoina on saanut osakseen oikeutettua arvostelua huomattavassa määrässä. Vierailun tarkotuksena oli päästä selville missä määrin arvostelut ovat olleet paikkansa pitäviä ja keksimään jos mahdollista keinoja huonon kohtelun alaiseksi joutuvien siirtolaisten aseman korjaamiseksi. Mikäli matkan tuloksista on saatu vihiä, on näiden herrujen täytynyt todeta, että Ellis-saaren siirtolaisoloissa on ollut paljon valittamiseen varaa, joskaan heiltä ei liene odottavissa tässä suhteessa kovinkaan räikeitä arvosteluja.

Työtoimiston apulainen Henning on erikoisemmin halunnut kiinnittää huomiota siihen seikkaan, että siirtolaisasemalla työskentelevät virkailijat saavat hävettävän huonoa palkkaa, jossa suhteessa olisi tehtävä korjauksia. Mutta Henningin suunnitelma ei ainakaan lupaa huojennusta siirtolaisille, koskapa hän on luvannut ehdottaa, että siirtolasivero korotettaisiin kahdeksasta dollarista 25 dollariin ja näin siirtolaisten niukoista penningeistä kiskotuilla rahoilla tultaisiin korottamaan siirtolaistarkast. palkkoja ja palkkaamaan lisää virkailijoita. Vierailun tuloksena odotetaan muitakin »parannuskeinoja», mutta mikähän lieneekään niiden yhteydessä liikkuu pahoja enteitä, että herrojen hankkeista eivät siirtolaisolot lopputingassa tule hituistakaan paranemaan.

Sveitsiläisiä asukkaita lännen vuoristoon

Victoria. — Sveitsiläisiä asutus ja teollisen maanviljelys yhdistyksen johtaja toht. Hans Barnhard Zurichista Sveitsistä, on ilmottanut maakuntahallitukselle täällä, että sveitsiläiset ovat halukkaita perustamaan uutisasutus-siirtoloita British Columbian vuoristoon Canadan kansallisen rautatien Prince Rupertin radan varrella. Maakuntahallituksen taholta ei ole vielä tähän mennessä ilmotettu miten se tulee suhtautumaan tähän asutus-suunnitelmaan.

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnepegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No: 1 Northern	$1.00 1/8
No: 2 Northern	0.97 1/8
No: 3 Northern	0.95 1/8
Kaurat:	
No: 2 C. W.,	0.42¼
No: 3 C. W.,	0.42¼
No: 1 extra feed,	0.40¼
Ohra:	
No: 3 C. W.,	0.51
No: 4 C. W.,	0.46 1/4
Pellava:	
No: 1 N. C. W.,	2.06 7/8
No: 2 C. W.	1.87 7/8
No: 3 C. W.,	1.67 7/8
Ruis:	
No: 2 C. W.,	0.64 1/4

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joiden ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; hakuilmotukset ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

"Suuri idän kansa" luomistyössään

Venäjän vallankumouksen entiset ja nykyiset vaiheet ovat edelleenkin suuren huomion keskuksena sekä eri maiden työväenliikkeessä, että myöskin kansainvälisessä politiikassa. Samalla kun Neuvosto-Venäjä niin sisäisesti kuin ulkonaisestikin on kiertämättömän kehitysprosessin keskellä, nousee Venäjän asioita seuratessa jokaiselle vääjäillä kysymys miten meidän on Venäjän vallankumouksen nykyistä vaihetta ymmärrettävä ja mihinkä sen kehitysasteeseen lähtää. Äskettäin julkaisi neuvostohallituksen sotaministeri Trotsky laajempikantoisen artikkelin kotimaansa nykyisestä tilasta ja sen johtavista piirteistä.

Artikkelissa todetaan, että vallankumouksen pääperusteet nojautuvat yhä proletaariseen diktatuuriin, punaiseen armeijaan, tuotantovälineiden kansallistamiseen ja ulkomaakaupan kansallistuttamiseen. Ne muodostavat koko Neuvostovallion työskentelyn rautaisen kehyksen. Sen jälkeen hän jatkaa:

Mikä on meidän nykyinen tehtävämme, mitä tulee meidän ensi sijassa oppia, mihin pyrkiä? Meidän tulee oppia hyvin työskentelemään: täsmällisesti, puhtaasti, taloudellisesti. Me tarvitsemme kulttuuria työssä, kulttuuria elämässä ja kulttuuria elämäntavoissa. Riistäjien herruuden me — pitkän valmistelun jälkeen — kumosimme aseellisen kapinan vipusimella. Mutta ei ole sellaista vipusinta, jolla voisi äkkiä kohottaa kulttuuria. Siihen tarvitaan pitkä prosessi työväenluokan itsekasvatusta ja sen kanssa rinnan ja sen jälkeen myöskin talonpoikaiston.

Proletariaatti on itsessään mahtava yhteiskunnallinen yhtenäisyys, joka täysin itsenäisesti esiintyy koko luokan tarkoitusten puolesta käytävän vallankumouksellisen taistelun aikana. Mutta tämän yhtenäisyyden ohella me havaitsemme samaan aikaan tavatonta vaihtelevaisuutta, vieläpä suurta erilaisuutta. Tietämättömästä ja lukutaidottomasta kylänpaimenesta aina ammattitaitoisimpaan koneenkäyttäjään asti on olemassa suuri määrä eritaitoisuutta, elämäntottumuksia. Sitäpaitsi jokaiseen luokkaan, jokaiseen ammattikuntaan, jokaiseen ryhmään kuuluu eri-ikäisiä ihmisiä, erilaisia entisyydeltä ja erilaisella luonteenlaadulla. Jos tätä erilaisuutta olisi, niin kommunistisen puolueen työskentely proletariaatin yhteenliittämiseksi ja kasvattamiseksi olisi mitä yksinkertaisin asia. Missä määrin se on vaikeata, sen me näemme lännessä. Voidaan sanoa, että mitä rikkaampi maan historia, sitä enemmän sillä muistelmia, tapoja ja tottumuksia, sitä enemmän on sillä vanhoja ryhmittymiä ja sitä vaikeampi on sitä yhdistää vallankumoukselliseen yhtenäisyyteen. Meidän proletariaattimme on hyvin köyhä historiallisissa traditsioneissa. Tämä epäilemättä on helpottanut sen vallankumouksellista valmistumista lokakuuhun, mutta se myöskin vaikeuttaa sen rakennetyötä lokakuun jälkeen. Meidän työläisemme — lukuunottamatta huippukerroksia — ovat vailla mitä yksinkertaisimpia kulttuuritottumuksia ja tietoja. Länsi-Europan työläiset kasvaen ja verkalleen ovat omaksuneet näitä tottumuksia porvarillisen järjestelmän puitteissa.

Siksipä he — huippukerrosten kautta — ovat niin lujasti kiinnikasvaneet porvarilliseen järjestelmään, sen sosialidemokratiaan, vapaaseen sosialistiseen sanomalehdistöön ja muihin hyveisiin. Meidän työläisillemme, meidän myöhästynyt porvarillinen järjestelmä melkein ei mitään tällaista ole ehtinyt antaa. Siksi Venäjän proletariaatin oli helpompi erota porvarillisesta järjestelmästä ja kumota se. Mutta näistä samoista syistä proletariaatin enemmistö on pakoitettu hankkimaan ja kokoamaan yksinkertaisimpia kulttuuritottumuksia vasta nyt, s. o. sosialistisen työväenvaltion pohjalla. Historia ei anna mitään ilmaiseksi, ja jos se yhdessä — politiikassa — myöntää alennusta, niin se ottaa sen toisessa — kulttuurissa. Mitä helpommin toteutui Venäjän proletariaatin vallankumous, sitä vaikeammin toteutuu sosialistinen rakennustyö. Mutta siksipä yhteiskuntamme taottu vallankumouksellinen kehys, jota kuvaa neljä perusainesta (kirjoituksen alussa), antaa ulkokohtaiseen sosialistiseen luokkaan kaikille hyvää tarkoittaville järkeville voimain ponnistuksille, talouden ja kulttuurin aloilla. Porvarillisen järjestelmän aikana työläiset haluamatta sitä, ajattelematta sitä, rikastuttivat porvaristoa ja rikastuttivat sitä enemmän mitä paremmin työskentelivät. Neuvostovaltiossa hyvä ja rehellinen työläinen ajattelematta ja huolehtimatta siitä (jos hän on puolueeton tai poliitikkaan osaaottamaton) suorittaa sosialistista työtä, lisäten työväenluokan voimia.

Imperialismin herruusaika

Europa kuohuu maailmansodan maininkien pyörteessä kuin tulivuori. Maanalainen jyrinä värisyttää sen pintaa uhkaavasti. Millä hetkellä saattaa se avata jälleen ammottavan kitansa syösten ympärilleen tulista laavaa, polttaen poroksi kaupungit ja kylät, tuhoten alleen viljavat seudut, jättäen jälkeensä vain silpoutuneet ihmishaamut ja karsiksi palaneet ruumiit, miljoonat puutteen ja kurjuuden keskellä vaikeroivat lapset. Tämä on imperialismin julmaa herruusaikaa. Riistäjät riitelevät saaliistaan kuin nälkäiset pedot, käyttäen kansoja raatelevina hampainaan. Tietoisena tästä sosialistinen työväestö ja työläisnuoriso kaikissa maissa seuraa luokkataistelun punaista viiriä, kitkee pois valhevallan ja petturuuden siteet raatajien silmistä, kutsuu heitä mukaan taisteluun imperialistisen rosvopolitiikan kukistamiseksi. Juuri siksi se myös saa kantaa taistelussaan raskaimmat uhrit, suurimmat vainot jokaisella maailman kolkalla. Mutta me kestämme kamppailun, kestämme iskut, vastaamme niihin joukkotoiminnallamme, kokoomalla toverit ja toverittaret niin tehtaan komeroista kuin maaseudun kylistä ja salomökeistä taistelemaan kanssamme sorrosta vapaan yhteiskunnan ja ihmisarvomme puolesta. Me tahdomme viedä sosialismin voittoon ja työn kunniaan ja siksi, kas siksi me vainoista huolimatta käymmekin jokainen työhön.

Fordin miljoonat

Juuri julaistujen tilastojen mukaan Ford autoyhtiöllä oli viime kesäkuun 30 päivänä rahaa kassassa 210,293,922 dollarla. Yhtiön puhtaat voitot neljän kuukauden aikana nousivat 54,351,560 dollariin. Ford Motor-yhtiö perustettiin 20 vuotta sitten 28,000 dollarin pääomalla ja yhtiön omaisuudet lasketaan nousevan nykyään 597,000,000 dollariin ja sen ylijäämä 414,129,158 dollariin. Fordin tulot lasketaan nousevan 8 dollariin sekunnissa eli 480 dollariin minuutissa ympäri vuoden.

Fordin nousu on ollut häikäisevä. Ansio hänen liikkeensä menestymisestä epäilemättä lankee suurelta osalta hänen persoonakohtaisten niin teknillisten kuin liikekykyjensäkin ansioksi. Hän on järjestänyt liikkeensä sellaiselle pohjalle, että vaikkapa hän on maksanut suhteellisesti hyviä palkkoja työläisilleen ja myynyt tuotteitaan suhteellisesti halvemmalla kuin muut autotehtailijat, hänen liikevoittonsa silti voittavat onnistuneempienkin kapitalistien voitot. Ja vuosi vuodelta käy hänen saaliinsa yhä suuremmaksi.

Fordin menestymisen salaisuudet ovat sangen yksinkertaiset. Ne johtuvat ennen kaikkea siitä, että hän on kyennyt järjestämään tuotannon teknilliset keinot mahdollisimman tehoisalle pohjalle ja siinä yhteydessä käyttää työvoimansa niin, että jokainen pisara menee suoranaisesti tuotteiden valmistukseen. Liikemaailmassa on hän seurannut samaa sääntöä. Fordin pääomien työskentely on ollut huippuunsa kehitetyn tieteellisen johdon alaisena kaikissa suhteissa.

Niinkuin Fordin työläisten teknillinen käyttö palvelee tämän autokuninkaan yksityisiä etuja ja suunnitelmia, niin koko hänen liikkeensä kannustimena on yksilöllisen kapitalistin liikevoitto. Fordin hallitsemat tieteen ja tekniikan saavutukset ovat vielä oleellisesti ristiriidassa yhteiskunnan parhaimpian etujen kanssa.

Venäjän ja Sveitsin suhteet

Sen erittäin vihamielisen kannan johdosta, jolle Sveitsin hallitus on asettunut neuvostohallitukseen nähden kieltäytyessään antamasta neuvostohallitukselle hyvitystä Worovskin murhan johdosta, on Venäjän kansankomisaarien neuvosto julistanut Sveitsin taloudellisen boikottauksen alaiseksi. Boikottaus ilmenee: viisumin kieltämisenä Sveitsin kansalaisilta, työläisiä lukuunottamatta, matkustamiseen neuvostotasavaltain liiton alueelle, määräyksenä ulkomaakaupan komisariaatille olla ryhtymättä minkäänlaisiin kauppasuhteisiin sveitsiläisten kanssa ja vahvistamatta mitään kauppoja niiden kanssa, kaikkien kauppasopimusten rikkomisena venäläisten toiminimien ja sveitsiläisten välillä, venäläisten toiminimien edustajain kutsumisena pois Sveitsistä sekä kieltäytymisenä ryhtyä sveitsiläisten toiminimien ja kansalaisten kanssa neuvotteluihin toimilupien myöntämisestä. Boikottauspäätös ensin jätettiin yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean puhemiehistön lopullisesti vahvistettavaksi joka onkin nyt sen vahvistanut. Ukrainan ja Georgian hallitukset liittyvät kaiken todennäköisyyden mukaan boikottaukseen ja antavat ulkomailla oleville edustajilleen määräyksen yllämainittujen toimenpiteiden toteuttamiseen.

Jo ennen hallituksen ylempänä mainittua boikottauspäätöstä päätti yleisvenäläisen maatalousnäyttelyn päänäyttelykomitea omasta aloitteestaan kieltää sveitsiläisiltä toiminimiltä oikeuden ottaa osaa Moskovan näyttelyyn «Sveitsin hallituksen koko Venäjän kansaa vastaan tekemän ennenkuulumattoman loukkauksen johdosta.»

— Englannin ammattiunioiden keskuudessa on pantu alulle liike kuusituntisen työpäivän puolesta. Ammattiunioiden kongressi on hyväksynyt 2,801,000 äänellä 655,00 vastaan päätöksen, jossa selitetään, että aika on jo kypsä, jolloin järjestyneiden työläisten on ryhdyttävä toimeen kuusituntisen työpäivän käytäntöön ottamiseksi. Ponnessa samalla selitetään, että uudenaikaiset tuotantovälineet ovat niin kehittyneet, että niiden avulla on kuusi tuntinen työpäivä mahdollinen toteuttaa.

Vilkaisuja

Tov. Ella Bloorin puhujamatka

Toveritar Ella Bloor kiertelee paraikaa puhujamatkalla Canadassa Yhdysvaltain ja Canadan valtiollisten vankien puolustuskomitean järjestämänä. Mikäli meille on Bloorin matkasuunnitelmasta ilmotettu, on hänen määrä puhua Port Arhurissa sunnuntaina 23 päivänä ja maanantaina t.k. 24 päivänä Fort Williamissa. Bloor jatkaa matkaansa edelleen lännelle Tyynen meren rannikolle saakka. Suomalaisia puolutovereita kehotetaan kaikkialla mahdollisuuksien mukaan ottamaan osaa puhetilaisuuksien järjestämiseen, samoin kuin kokouksiin on saavuttava niin sankoin joukoin kuin suinkin mahdollista. Toveritar Bloor tuntee laajalti suomalaisten toimintaa työväenliikkeessä varsinkin Yhdysvaltain puolella ja valistuneena puoluetoverina on hän erikoisesti halukas juttelemaan suomalaisten kanssa. Hänellä onkin tavattoman paljon mielenkiintoisia kertomista muunmuassa Venäjän asioista. Menkääpä toverit kaikkialla juttusille herttaisen ja paljon kokeneen toverittaremme kanssa vaikkapa keskustelu ei niin sujuvasti kävisikään.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Pistooli on saanut nimensä Pistola nimisestä kaupungista Italiassa, jossa pistooli kerrotaan keksityn.

* * *

— Vuoden 1921 tilastojen mukaan Canadassa asuu saksalaissyntyisiä ihmisiä 294,633.

* * *

— Historiallisten tarujen mukaan Narcissus oli kaunis nuorukainen, joka rakastui omaan kuvaansa.

* * *

— Kuusi maailman suurin höyrylaivaa ovat: Valkosen Tähden linjalaiva Majestic, jonka entinen nimi oli Bismark 56,551 tonnia; Leviathan, joka kaapattiin Saksalta sodan aikana, samoin kuin Majesticin ja jonka entinen nimi oli Vaterland, kantavuus 54,282 tonnia; Cunard-linjan laiva Berengaria, entinen nimi Imperator, kantavuus 52,706 tonnia; Valkosen Tähden linjalaiva Olympic, 46,439 tonnia; Cunard-linjan laiva Aquitania 45,647 tonnia ja Valkosen Tähden laiva Homeric, kantavuus 34,693 tonnia.

Uusia kysymyksiä

— Kuinka kaukana aurinko on maasta?

— Kuinka monta automobiiliä valmistettiin Canadassa vuonna 1922?

— Mikä metalli johtaa parahiten sähköä?

— Kuinka monta kilometriä tai mailia on maapallo ympärimitaten?

— Mitä ymmärretään «timanttihäillä»?

"Lenin tulee takaisin"

John Walton Newbold, Englannin parlamentin kommunistinen jäsen, palattuaan Moskovan matkaltaan, antoi sen lausunnon, että «Lenin tulee takaisin». Hänen selityksensä mukana Leniniä ei ole vielä suljettava ulos Venäjän asioista.

«Lenin parantuu säännöllisesti», sanoi Newbold, «ja hän tulee pian takaisin».

Venäjän kehityksen kaksi keskeisintä asiaa tällä haavaa ovat maanviljelys ja lentokoneet, sanoi Newbold. Neuvostohallitus on ottanut nopeita askeleita maanviljelyksen palauttamiseksi. Ilmalaivasto voimistuu jatkuvasti ja siitä uhkaa muodostua pian voimallinen puolustuskeino. Neuvostovallan ilmajoukkue on ihmeellinen järjestö, sanoi Newbold.

«Moskovan yleisö on omituisen kirjavaa», sanoi hän. «Kävellessä kadulla voi tavata esim. vanhan venakon talonpoikaispukimissa, sitten sirkassilaisen itämaisissa tamineissaan ja viimein joakun naishenkilön Pariisin viimeisimmässä muodissa.

«Pääasiallisimman vaikutuksen teki minuun asioiden oivallinen edistyminen Moskovassa. Kaksikolmannesta puodeista on auki ja viranomaiset tekevät parhaansa saadakseen Moskovasta sen mitä se ei koskaan ole ollut — nimittäin nykyaikaisen kaupungin.»

Naisten laiva

Joitakin viikkoja sitten lähti San Franciscosta purjehtimaan laiva nimeltä «Woman Liberty» — Naisen vapaus — pitkälle matkalle. Se on uusi kaunis laiva, jonka omistaa 28 vuotias nainen ja koko laivaväestö on nuoria naisia. Ei yhtään miestä ole joukossa. Tämän laivan omistajatar, rikas amerikalainen tyttö, jonka nimeä ei ole ilmotettu, on erittäin kiintynyt merielämään ja jo 15 vuotiaana purjehti isänsä kanssa ja 24 vuotiaana suoritti perämiehen tutkinnon. Sitten ohjasi hän isänsä laivaa, mutta kun isänsä kuoli ja jätti hänelle suuren omaisuuden on tämä nainen nyt alkanut purjehtimaan yksin, pitäen yksinomaan naisia laivaväkenään.

Naiset lastasivat laivan San Franciscossa ja se kävi mainiosti. Ensi kerran lähti nyt tämä naiskapteeni pitkälle matkalle ja eräs San Franciscon lehti sanoo, että hän näytti erittäin sievältä kapteenin univormussa.

Presidentti Harding ja suomalaiset

Äsken kuolleen Yhdysvaltain presidentti Hardingin kertoo eräs lehti Seattlessa pitämässään puheessaan, jossa hän kertoi Alaskassa tekemistään havainnoista, lausuneen m.m. seuraavaa:

«Harvat yhä suuret alueet tarjoavat sellaisia luonnollisia edellytyksiä pysyväisen ja monipuolisen teollisuusvaltion luomiseen kuin Alaska. Sallikaa minun esittää rinnastuksia ja vastakohtia. Runsaasti kolmeneljättäosaa Alaskasta on pohjoisen napapiirin eteläpuolella. Sillä alueella ovat suurimmalta osalta sen metsärikkaudet, metallit, mineraalit, kalastusvedet ja maanviljelysseudut. Tässä lauhkeassa vyöhykkeessä sijaitseva osa Alaskaa on pintaalaltaan lähes kolme kertaa suurempi kuin Suomi. Sen ilmasto on leudompi ja tasaisempi (kuin Suomen). Sen metsät ovat paljon suuremmat kuin Suomen. Samoin sen kalarikkaudet. Sen hiilipitoisuus on suurempi maailmassa, kun Suomella sitävastoin ei ole ollenkaan hiiltä. Sen kultarikkauksiin on tuskin vielä koskettu muuta kuin pinnalla. Suomella ei ole kultaa. Suomessa on kuparia, mutta Alaskassa sitä on tuhatkertaisesti enemmän.

Nyt pyydän teitä kanssani retkeilylle 60:nnelle pohjoiselle leveysasteelle. Me löydämme sieltä kaksi suurta europalaista kaupunkia, Kristianian ja Pietarin. Jos seuraamme mainittua leveysastetta länteenpäin, Atlannin ylitse, niin havaitsemme, että se halkaisee myöskin Sewardin Alaskassa. Se merkitsee, että suurin osa Alaskan rikkauksia ja väestöä on etelämpänä kuin nämä europalaiset pääkaupungit. Tukholma, «Pohjolan Venetsia», jossa on 400,000 asukasta, on samalla leveysasteella kuin Juneau, Alaskan pääkaupunki. Glasgov, yksi maailman suurimpia työpajoja, miljoona-asujamistoineen siirrettynä samalle leveysasteella länsisellä pallonpuoliskolla, olisi Alaskan metropolis! Köpenhamina, jossa on 600,000 Itämeren portinvartijaa, n melkein täsmälleen samalla leveysasteella kuin Wrangel Alaskassa.

«Tällainen asemien ja leveysasteitten tutkiminen auttaa meitä saamaan kuvan tulevaisuuden Alaskasta. Seuratkaamme vielä kuudettakymmentä leveysastetta itäänpäin, Suomeen. Me hämmästymme huomatessamme, että koko Suomi sijaitsee tämän leveysasteen pohjoispuolella. Helsinki, pääkaupunki, joka on maan eteläisimmässä osassa, olisi Alaskan sisämaan kaupunki. Kuitenkin on Helsinki yksi Europan hienoja kaupungeita, jossa on 200,000 asukasta. Tästä pääkaupungista pohjoiseen päin ulottuu Suomi kauaksi pohjoiseen napapiirin taakse. Onko suuren valtakunnan olemassaolo mahdollinen niin kaukana pohjoisessa? Se ei ole ainoastaan mahdollinen, vaan se on tosiasia; sillä Suomessa on sama asukasluku kuin Missourin valtiossa, ja se on yksi edistyneimpiä maita Europassa. Jos suomalaiset omistaisivat Alaskan, tekivät he siitä kolmen sukupolven aikana yhden nykyajan edistyneimmistä maista».

— Ensimäinen ja tärkein syy porvarillisuuden suureen valtaan vielä meidän päiviemme työväenluokassakin, on se, joka sen itsensä on mailmaan tuonut, sen äiti: kapitalistinen talousjärjestys. Kapitalistiseen talousjärjestelmään mukautumisesta, sen taloudellisten menettelytapojen ja päämäärien omaksumisesta ei ole pitkä hyppäys puhtaasti porvarillisten ja yhteiskunnallis-eetillisten periaatteiden omaksumiseen. Sillä edellinen ei voi olla ilman jälkimäistä ja päinvastoin.

Teollisuusunionismi

Edistysmielisyys voittaa alaa U. M. W. Liitossa

Että edistysmielinen liike on voittanut pysyväisen jalansijan United Mine Workers liitossa, siitä on parhaimpana todistuksena se raivoisa hyökkäys mikä mainitun liiton johtokoplan taholta on alettu edistysmielisiä työläisiä vastaan. Parhaillaan julkaisee liiton johto porvarilehdissä artikkelisarjaa, jossa syytetään kommunisteja yleensä kaikesta mitä viimeisten vuosien aikana on Amerikassa tapahtunut. Kommunistit olivat syyllisiä siihen, että hiilenkaivajat keväällä v. 1922 menivät yleislakkoon. Kommunistit olivat syyllisiä siihen että lakko jatkui niin kauan. Kommunistit olivat syyllisiä samana kesänä tapahtuneeseen rautatielakkoon ja sen jatkumiseen. Ja lopuksi, kommunistit olivat syyllisiä Herrinin mellakoihin.

Kaiken tämän ovat kommunistit tehneet, väitetään artikkelisarjassa, tarkoituksella vallata U. M. W. liitto A. F. of L. liitto ja lopuksi koko maa. Kommunistien lähimpänä päämääränä kuuluu olevan saada niin paljon rettelöitä aikaan Amerikassa kuin mahdollista, ja niiden aiheuttamaa sekasortoa hyväkseenkäyttäen siten kaapata maa U. M. W. liittoineen y.m. haltuunsa.

Tällaisia ja muita yhtä mielettömiä syytöksiä tehdään kysymyksessä olevissa kirjotuksissa, joita porvarilehdet suurella nautinnolla julkaisevat. Tuskinpa on porvarien itsensä toimesta vielä milloinkaan keksitty kommunisteja vastaan noinkaan järjettömiä väitteitä. Niitä saattaa tehdä vain kokonaan mielenmalttinsa menettänyt henkilö, joka raivoissaan on valmis tarttumaan kuin hukkuva oljenkorteen, ensimäiseen aseeseen mikä käteensä sattuu lyödäkseen illä vastustajaansa.

Syyn tähän raivoon hyvin ymmärrämme. Kaikista hiilenkaivajien järjestön presidentin Lewisin vastuksista huolimatta on edistysmielinen liike U. M. W. liitossa voittanut yhä suurempaa jalansijaa. Kokonaisia piirejä liitossa on ilmoittanut olevansa edistysmielisten kannalla. Lewis on tätä liikettä yrittänyt tukahuttaa kaikilla mahdollisilla keinoilla. Hän on antanut paikallisunioille määräyksen erottaa jokaisen edistysmielisen jäsenen järjestöstä. Yksikään paikallisjärjestö ei ole tätä määräystä noudattanut. Edistysmielistä liikettä tukahduttaakseen on hän ottaanut pois lupakirjoja kokonaisilta piirijärjestöiltä ja eroittanut niiden laillisessa järjestyksessä valitut virkailijat, kuten tapahtui Nova Scotian piiriunioIle joku viikko sitten ja Kansasin piiriunioIle toissavuonna.

Mutta kaikesta tästä huolimatta on edistysmielinen liike mennyt eteenpäin. Se on jo niin voimakasta, että se uhkaa Lewisin ja muiden taantumuksellisten valta-asemia. Hiilenkaivajien konventsiooni lähestyy. Se pidetään tulevassa tammikuussa. Siellä aikoo Lewis vielä edelleenkin jäädä liiton johtoon ja sitä varten hän nyt varustautuu. Liiton jäsenistön luottamusta hänellä ei enää ole, mutta peloittelemalla vähemmäntietoisia jäseniä kommunismilla uskoo hän vielä toistaiseksi pysyvänsä vallassa. Siinä tarkoituksessa on laskettu maailmalle tämä viimeinen lokatulva kommunisteja vastaan. Lewis ei enempää kuin muutkaan vanhoilliset työväenjohtajat kavahda minkäänlaisia keinoja kunhan vain saavat asemansa säilytettyä. Edistysmielisen liikkeen levenemistä tällaisilla keinolla voidaan hidastuttaa mutta estää sitä ei voida.

Työmies.

Metsätyöläisille Ontariossa

Koska nykyään on olemassa monenkaltaisia juttujen levittäjiä Ontariossa metsätyöläisten keskuuteen Lumber Workers uniosta, niin on kai paikallaan sanoa siitä muutama sana.

Ensinnäkin tämän union tarkoitus on järjestää kaikki Canadan metsätyöläiset yhteen unioon, katsomatta väriin tahi kansallisuuteen, siis pohjaltaan teollisuusunioon, joka on välttämätön jos työläiset aikovat taistella työnantajiaan vastaan heidän katalissa aikeissaan yhä polkea työläisten elinehtoja.

Edelläsanotun union tarkoitus on kasvattaa työläisistä oman toimintansa kautta itsetietoisia yhteiskunnan jäseniä ja kaikkien esineksi tuntemaan orjan asemaan mihin heidät järjestymättöminä alistettu. Tähän ehkä voi joku väittää, että en ole orja, vaan asiaa tarkastaessa lähemmin huomaamme, että jos kukaan, niin Ontarion metsätyöläiset ovat työn sekä työnantajain orjuuttamat, johon on syynä se, että he eivät ole liittyneet yhteen. Ei suinkaan ole vielä vapaus sillä saavutettu, että on ottanut jäsenkortin. Tämän union tarkoitus ei ole uskotella, että pelkällä nimellä voidaan jotain saavuttaa, eikä korttia taskussaan kantamalla voida luoda uutta ja parempaa yhteiskuntaa, vaan jokaisen union jäsenen olisi otettava huomioonsa että on ottanut kortin sillä ajatuksella, että nyt alan toimivaksi henkilöksi työväenliikkeeseen.

Noin vuosi takaperin kirjotettiin eräässä sanomalehdessä kirjoitus, että työläinen, kun yhdyt yhteen suureen unioon, olet kahden kuukauden kuluttua täysin tietoinen union jäsen, jota ei voida tehdä missään muussa puolueessa. No hyvähän se olisi kun se käytännössä menisi samalla tavalla kun se paperilla ilmenee. Epäilin jo silloin tuota lausetta ja kirjoitin siihen selvitystä, jonka vieläkin voin vakuuttaa kutinsa pitäväksi. Sillä kehitys menee yhteiskunnassa eteenpäin ja teollisuusparoonit alimpaan orjavoutiin asti muuttelevat taistelukeinoja työläisiä vastaan ja näin ollen täytyy union jäsenen aina harkita uusia keinoja taistellakseen työnantajiansa vastaan saadakseen edes pienen murto-osan työnsä hedelmiä elämänsä ylläpitämiseksi. Tässä kai on kylliksi kumoamaan sellaiset ontot ihanteet. Union jäsenen on aina opittava, eikä lakata toiminnasta jonkun määrätyn ajan kuluttua. Edelläsanotun union tarkoitus on, että kehitetään järjestömme toiminnan kautta kaikki työläiset toimintakykyisiksi ihmisiksi, eikä luottaa siihen, että se tulee jollakin yliluonnollisella uskomisella.

Työläisten yhteistoiminnalla voidaan saada työnantajat hellittämään aina joitakin parannuksia ja niin on asianlaita metsätyöläisilläkin. Jos kaikki aikavat yhdessä vaatia, niin silloin on toivo saada elämämme siedettäväksi, joskaan ei täydelliseksi, joka onkin tärkeä muistaa. Vanhojen lahojen yhteiskuntakuorien sisään ei voida niin vain rakentaa työläisten yhteiskuntaa. Kun ristiriidat työnantajien kanssa kiristyvät, niin se opettaa samalla mitkä ovat ne taistelumuodot, joiden kautta aletaan niitä kuoria pirstoa. Näistä lienee nyt tällä hetkellä turha kiistellä ja kulkea aikakautensa edellä, vaan union jäsenten olisi tehtävä ensin selväksi, mikä voima on työläisten yhteen liittymisellä.

Kaikkia Lumber Workers Union delikeittejä ja jäseniä huomautan, että olisi tärkeä asia antaa tietoja kaikista asioista kämpältä, sellaisista asioista kuten palkoista ja muista oloista, sillä alituiseen saapuu kysymyksiä kirjeellisesti ja jos ei jäsenistö pidä velvollisuutenaan raporteerata näistä sihteerille, niin ne pysyvät ainaisesti salaisuutena.

Ed. Kuusela.

Puolueen ja järjestön asioita

Pöytäkirja

tehty Canadan Työläispuolueen Suom. Järj. Toimeenpanevan komitean ylimääräisestä kokouksesta, syysk. 11 p., 23. Saapuvilla olivat A. Gröndahl, Ahlqvist, Jokela, Latva ja Kahila. Puhetta johti Latva.

Luettiin 2:sen piirin piiritoimikunnan kirje, jossa sihteeri selosti aijotun tupa-agitaattorin matkalle lähdön järjestelyä sekä hänelle aijotun palkkion suuruutta, joka pohjapalkkana sanotulle tupa-agitaattorille tulisi olemaan. Asiasta keskusteltua päätettiin ilmottaa, että t.p. komitea pysyy ennen tehdyssä päätöksessään, jolla on myön-

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

“Springtime 1923”.

Vapaus on vielä tilaisuudessa myymään joukon Toverissa ilmestynyttä julkaisua «Springtime», joka on ilmestynyt suomen- ja englanninkielisenä. Kirja on erinomainen lasten sunnuntai ja muissa kouluissa luettavaksi. Lähettäkää tilauksenne heti. Hinta 25c.

Tässä yhteydessä pyydämme vielä mainita että kaikille niille, joita olemme ennemmin velottaneet «Springtimesta» 30c. tullaan antamaan hyvitystä ja niille jotka ovat tilanneet suoraan Toverista, annetaan myöskin hyvitystä, kunhan ensin saamme asian sovituksi Toverin kanssa.

Tov. VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Uusi kirja taas ilmestynyt.

Myytiin satoja ensimäisenä päivänä.

Amerikan suomalaisten kustannusliikkeiden toimesta on juuri ilmestynyt uusi erinomainen Astu Takaliston kirjottama kirja

«HORNASUON VAARIN TESTAMENTTI».

Kirja on yksinkertaisella mutta samalla sangen hienolla tavalla kokoonpantu novelli, jossa kerrotaan huitsuskeiden meiningeistä ja miten pienet kamaskaset heitä kynivät ja miten he hiljalleen alkavat järjestymään. Itse Hornasuon Vaari on novellin keskipisteenä ja on häneen sijoitettu erinomainen luonnekuvaus oikeasta rehellisestä, luonnonvilpasta korven muodostajasta. Moutenkin on kirja oivallinen.

Sudburyssa on tätä kirjaa myyty yli sata kappaletta parin päivän ajalla, joka sekin todistaa että kirja on lukemisen arvoinen.

Asiamiehet, lähettäkää tilauksenne heti. Asiamiespalkkio tavallinen.

Kirjan hinta ainoastaan 75 senttiä.

Tätä kirjaa on meillä vielä noin tuhannen kappaletta, joten sitä riittää jokaiselle asiamiehellemme myytäväksi. Ja kaiken lisäksi on tämäkin kirja myytävä joutuin pois toisten, juuri ilmestyvänä olevien kirjojen tieltä.

Toverillisesti

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 35:-

Dollarista

Lähetyskulut: 40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.

Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

tänyt 2:sen piiritoimikunnan tiedustelemalle tupa-agitaattorille järjestön varoista $20.00 kuukausittain.

Luettiin 2:sen piiritoimikunnan pöytäkirja, joka ei antanut aihetta keskusteluun.

Luettiin Vapauden tilintarkastajien lausunto elokuun tilien suhteen, jossa he vakuuttivat liikkeen tilien olevan asianmukaisessa kunnossa.

Tov. Oskar Kosken kirje Lundista, B. C. luettiin jossa hän ilmoitti haluavansa yhtyä puolueen yleisjäseneksi, koska ei sanotulla paikkakunnalla ole osastoa. Sihteeri velvotettiin lähettämään hänelle jäsenhakemuskaavakkeen, jolla hän saa ilmoittaa pyrkimyksestään t.p. komitealle.

Järjestön tiedonannoissa erikoisesti päätettiin ilmoittaa niille kyselijöille, jotka ovat tiedustelleet maksetaanko tänä vuonna Työkansan toverilainoja.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Gröndahl ja Ahlgvist.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi,

Jussi Latva, v.t. sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen kokouksen päätöksien kanssa yhtäpitäväksi.

Aino Gröndahl, J. W. Ahlgvist.
(Pöytäkirjan tarkastajat.)

Pöytäkirja

tehty Canadan Työläispuolueen Suom. Järj. toimeenpanevan komitean kokouksesta syysk. 13 päivä, 1923.

Saapuvilla olivat J. W. Ahlgvist, J. Latva, J. Rajala, A. Gröndahl ja J. Kahila. Puhetta johti J. Latva.

Luettiin Vapauden liikkeenhoitajan kirje sekä hänen lähettämänsä Työmiehen liikkeen levitysosaston hoitajan kirje, jossa oli suunnittelut Työmiehen ja Vapauden uusien tilauksien hankkimiseksi Canadassa. T.p. komitea hyväksyi esityksen sellaisenaan Vapauden tilaajille lähetettäväksi sekä levitysajaksi yhden kuukauden.

Punikin levitystä koskevat muodot jätettiin Vapauden ja Työmiehen levitysosaston huoleksi.

Vapauden liikkeenhoitajan esitykset liikkeen joulukorttien hankkimisessa hyväksyttiin.

2:sen piirin piiritoimikunnan pöytäkirja luettiin ja sen yhteydessä tov. Laiho ilmoitti, että Port Arthurin osasto aikoo pitää yhteiset iltamat Suomen Työväenpuolueen hyväksi Arthurissa olevan kannatusrenkaan kanssa, johon toimenpiteeseen rengas osaston pyynnöstä on suostunut sillä ehdolla, että molemmin puolin valittu iltamia hommaava komitea lähettää rahat suoraan Suomeen, mutta koska järjestön säännöt määräävät, että kaikki varat on lähetettävä, jotka yleisiin tarkotuksiin kerätään, järjestön t.p. komitean välityksellä, niin päätti t.p. komitea Port Arthurin piiritoimikunnan kauttaa ilmottaa osastolle että he voivat olla renkaan kanssa yhteydessä wain silloin kun varat lähetetään t.p. komitean kautta, järjestömme ollen Canadan suomalaisen järjestyneen työväestön virallinen orgaani ja on vastuussa sen toimeenpaneva komitea jäsenistölleen jokaisesta sentistä, joka sille tilitetään, jotavastoin sellaiset yksilötoiminnat, jotka ottavat avustuksiä ynnä muita asioita huoltaakseen, on heidän toimintansa kokonaan kyseenalaista, miten niiden kerääмien varojen kanssa kulloinkin menetellään josta palavana esimerkkinä mainittakon Copper Cliffin renkaan menettely Venäjän nälkäisille kerätyissä varoissa. Tämän t.p. komitean päätöksen järjestön sääntöjen perusteella toivoo t.p. komitea Port Arthurin suomalaisen työväestön oikein ymmärtävän. Ja silloin kun on Port Arthurin osaston puolesta järjestetty avustusiltama Suomen paljon kärsineille vallankumouksellisille työläisille, niin he sankoin joukoin saapuvat iltamaan, ojentaakseen auttavan kätensä vaikka ei asian yhteydessä olekaan vallankumouksellista työväestöä parjaavaa surkeankuuluisaksi tullutta omiin nimiinsä runnaavaa rengasta.

Vapauden uutistoimiston johtokunnalta Port Arthurista päätettiin tiedustella liikkeen sisäistä järjestelyä.

Järjestön tiedonannoissa Vapaudessa päätettiin selostaa tutkijakomitean työn yhtäläistyttämistä osastoille, koska väärinkäsitystä tutkijakomiteoiden ja aikaisemmin tehdyn päätöksen välillä on nähtävästi olemassa, jota sekaannusta Vapaudessa olleessa kirjotuksessa No. 104 tov. Hautamäki selostelee. Emme tiedä miten paljon sanottuja sekaannuksia on ja missä määrin tutkijakomiteat ovat menetelleet kirjoituksessa sanotulla tavalla, mutta t.p. komitea vaatii, että osastojen on seurattava kiinteästi tehtyjä päätöksiä.

Järjestön puhujan tov. Hautamäen matka päätettiin järjestää 1 piiriin.

Tov. Hautamäki päätettiin lähettää 1:sen piirin osastojen luokse puhumaan ja alottaa hänen matkansa Cobaltin osastossa 6 päivä lokakuuta. Matkan järjestäminen jätettiin 1:sen piiritoimikunnan huoleksi.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin J. W. Ahlgvist ja A. Gröndahl.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi

Jussi Latva, v.t. sihteeri.

Olemme tarkastaneet edellä olevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen kokouksen päätöksien kanssa yhtäpitäväksi.

J. W. Ahlgvist, Aino Gröndahl.
(Pöytäkirjan tarkastajat.)

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA!

Can. Työläisp. S. J. tiedonantoja osastoille

Tutkijakomiteoiden työn yhtäläistyttämisestä osastoissamme.

Koska monista huomautuksista huolimatta näyttää olevan eri muotoja osastojemme tutkijakomiteoilla, joiden väärin käyttöä pitkässä kirjoituksessaan Hautamäki Vapauden No. 104 selostelee. Tutkijakomiteat jotka tutkivat Suomesta tänne tulleita työläisiä, heidän osallisuuttaan luokkasotaan 1918, on toimeenpanevan komitean ajatus ollut tutkijakomiteoita järjestäessään seuraava, jota ehdottomasti on jokaisessa osastossa noudatettava. Niille paikkakunnille, johon Suomesta saapuu työläisiä ja he haluavat päästä paikalliseen osastoon jäseneksi, ilmaisevat tutkijakomitealle haluavansa esittää hallussaan olevat todistukset, jotka ilmaisevat heidän osallisuutensa luokkasotaan. Tutkijakomiteat ottavat henkilön osotteen ynnä muut tarvittavat tiedot, jotka lähettävät t.p. komitealle, joka hankkii tarpeelliset tiedot Suomesta. Ne työläiset jotka Suomesta saapuessaan kuuluvat järjestyneiden työläisten joukkoon ja heidän hallussaan on täysin maksettu jäsenkortti joko valtiollisen tai ammatillisen järjestön, otetaan osaston jäseneksi ilman sisäänkirjoitusmaksua, ehdonalaiseksi siksi kun on lopulliset tiedot hankittu Suomesta.

Taas sellaisille henkilöille, jotka tulevat tutkijakomiteoiden luokse eivätkä halua yhtyä osaston jäsenyyteen, niiden tutkimista ei tutkijakomiteoiden tarvitse tehdä, sillä tutkijakomiteoiden on tutkittava vain ne, jotka pyrkivät osastojen yhteyteen, joten ei nälnollen mitään vääriä todistuksia voi kukaan sellainen saada, joka ei halua kuulua järjestömme yhteyteen. Taasen ne järjestymättömät työläiset jotka Suomesta saapuvat ja haluavat yhtyä täällä järjestyneiden työläisten yhteyteen, on tutkijakomitean otettava huomioon ja jos heillä on sellaiset todistukset, jotka ilmaisevat heidät sellaisiksi, että heille voidaan antaa ehdonalainen jäsenyys siksi kun saatujen tietojen perusteella Suomesta saadaan lopullinen varmuus, että heille voidaan täysi jäsenoikeus myöntää, tai taasen kieltää ehdonalainenkin.

Edelläoleva menettely on jokaisessa osaston tutkijakomiteassa otettava käytäntöön. Tätä seuraten tutkijakomiteamme työt yhtäläistyvät eikä kukaan voi tutkijakomiteoiden tutkimuksen perusteella järjestyneiden työläisten luottoa väärin käyttää.

Osastojen kirjeenvaihtajat, muistakaa esittää edellä oleva osastonne kokoukselle, että kokous velvoittaa tutkijakomiteansa seuraamaan sanottua menettelyä.

Toverillisesti,

Canadan Työläisp. Suom. Järj.
Keskusvirasto.

Jussi Latva, v.t. sihteeri.

Niille jotka ovat kyselleet maksetaanko tänä vuonna Työkansan toverilainoja, huomautettakoon, että järjestön edustajakokouksen päätöksen perusteella ei Työkansan toverilainoa enään tästä vuodesta alkaen makseta ollenkaan.

Keskusvirasto.

Piirijärjestöjen asioita

C. W. P. Suom. Järj. 2:sen piirin osastoille huomioon otettava

Kuten osastoille jo aikaisemmin on tiedotettu, aletaan kesä- ja sunnuntaikouluopettajakurssit sunnuntaina syysk. 30 p:nä. Kursseille opettajaksi tulee toveritar Sanna Kannasto. Jokainen osasto tehköön nyt parhaansa näiden kurssien onnistumiseksi, lähettämällä mahdollisimman monta oppilasta kursseille. Nämä kurssit ovat sangen suuresta merkityksestä ei ainoastaan opettajiksi aikoville, mutta kaikille lasten kasvattajille. Siksi olisi toivottavaa, että kursseille saavutaan mahdollisimman suurilukuisina. Opetustunnit ovat: kello 9 aamulla 12 päivällä ja 1:stä 5:teen iltapäivällä. Sen lisäksi iltaluentoja sikäli kun haali on saatavissa.

Opettajiksi aikoville on laadittu seuraavanlainen työohjelma:

1. Opetus ja kasvatus.
2. Opetuksen taloudelliset perusteet.
3. Opetuksen taloudellinen ja yhteiskunnallinen luonne.
4. Opetuksen luokkaluonne.
5. Historia, sen tuntemus, idealistinen ja materialistinen selitystapa.
6. Historian materialismin perusteet.
7. Marxilaisen sosialismin perusteet.

Kehitysoppia seuraavat aineet:

Ihmisen synty ja eläinkunnalliset edeltäjät. Hänen ruumiillisten ja henkisten ominaisuuksiensa kehittyminen. Tästä aineesta niin paljon kuin aikaa riittää.

Uskonnon ja opetuslaitoksen monopoliseeraaminen ja niiden voima kuka niitä kykenee hallitsemaan.

Näiden aineiden ohella on käytännöllistä opetusharjotusta niin paljon kun on aikaa.

Tämän lisäksi valmistetaan erikoiset varjokuvaluennot, joiden avulla opettajat helpommin voivat opettaa lapsille sosialismin aakkosia, sekä erikoiset lasten luennot jotka jakautuvat seuraavasti:

6 luentoa aineesta:
Maapallo ihmisen asuntona. Sen kokoonpano ja tarkotus.

6 luentoa aineesta:
Alkuihmisen taloudellinen elämä ennen orjuuden ilmaantumista.

6 luentoa aineesta:
Orjuus ja maaorjuus tuotannon keinona.

6 luentoa aineesta:
Palkkajärjestelmän kehitys ja nykyinen riisto.

Oppikirjoina käytetään:
Kommunistinen manifesti.
Siveysoppi ja historian materialismi.
Voima ja aine.
Kehitysopin alkeet.

Jokaisen kursseille aikovan olisi välttämättömästi tutustuttava näihin kirjoihin erikoisesti jo ennen kurssien alkamista, kaikkia näitä kirjoja voi tilata Vapaudesta.

Osastot ja toverit, nyt toimimaan ripeästi tämän asian onnistumiseksi. Näyttäkää että lasten ja nuorison kasvatus ja kehitys on meidän sydämenasiamme ei ainoastaan sanoissa vaan myös teoissa.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa, saamaan opetusta ollaksenne itse sen jälkeen kykenevät kasvattamaan luokkamme lapsia, terveen proletaarisen luokkahengen valossa.

Toverillisesti,

K. O. Piiritoimikunnan puolesta
H. ELLMEN.

Toronton uutisia

W. P. Osaston kokouksessa päätettiin alkaa kielioppikurssit ensikuun alussa. Tilaisuuden järjestäminen jätettiin s. o. johtokunnan tehtäväksi.

Lasten pyhäkoulu alkaa niin pian kuin saadaan opettajat. Periaatteiden opettajan täytyy olla kielinen sen tähden, että lapset ymmärtää paremmin. Kansalaisia myöskin pyydetään opettajiksi, vaan muistakaa: kieltäytyminen on epäkohteliasta.

Naisjaoston kuukausikokous on tämän kuun 25 p. kello 8 illalla. Ohjelmaa: runo, kertomus ja laulua. Kokous tulee olemaan hauska, monipuolinen ja samalla opettava.

Suomesta saapuneet, jos tahdotte liittyä ja olette kelvolliset Canadan Workers Partyyn, niin saapukaa joka viikon perjantai iltana kokoontuvaan tutkijakomitean kokoukseen. Kehitysseuran kokouksen on kaikki tervetulleita. Puheenvuoro annetaan kaikille, vaan täytyy tyytyä edellisessä kokouksessa määrättyyn aiheeseen, ellei kokous toisin päätä.

Kahdessa kokouksessa on ollut keskustelun aihe: Hävittääkö koneteollisuus ammattiunionismin. Tulos: ammatittain järjestyminen häviää ja muodostuu suureksi kumouksellisiksi teollisuusjärjestöksi.

Sarjailtamat pidetään 13 ja 14 p:nä lokakuuta, joista myöhemmin ilmotetaan.

Mustataulu. Kaikki tiedämme, että osasto tarvitsee rahaa ja haalia on vuokrattava, tietysti parhaille vuokraajille, ja ne nykyisin ovat pipliantutkijoita. Mikä salaperäisyys lienee heillä, koska kirkkoja on vuokrattavana, vaan siitä huolimatta ne maksaa meidän haalivelkaa, ja samalla ovat ne puhtaita eikä käytä väkijuomia juhlatilaisuuksissaan. Järjestyksenpito ei ole ollenkaan vaikea tehtävä. Vaan tuo taulu oli suurin keskustelun aihe ja on mahdollisesti edelleenkin, etenkin niille joilla ei ole mitään tekemistä koko homman kanssa. Vuokraaminen jätettiin johtokunnalle sillä edellytyksellä, jos eivät saa taulua pois, niin olkoon siinä.

Järjestysvaliokuntaan valittiin 2 uutta jäsentä. Valituksi tuli F. Piirto ja V. Irtala.

Osastomme ehdotti kaupungin keskuskomiteалle, että Venäjän vallankumousjuhlaa vietettäisiin jossakin suuressa haalissa. Siitä tilaisuudesta ilmotetaan tulevaisuudessa.

Toveri J. V. Slupin on täytynyt työmaan etäisyyden takia erota Vapauden kirjeenvaihtajan toimesta. Tilalle valittiin E. Nyren. — Erkki.

Kirjottakaa vain joka toiselle riville seuraavalla kerralla. — Toim.

Menahga Health Homessa

Tohtori O. O. Jurva Molemmilla yli 20 vuoden kokemus. Tohtori Ida M. Jurva.

Sähkö- ja postiosotteet: MENAHGA HEALTH HOME, Menahga, Minn.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Port Arthurin uutisia

Port Arthurin laivatelakkakomppania ilmoittaa että se on tehnyt $200,000 kontrahdin Hydro Electric voimakomppanian kanssa. Työhön sisältyy 420 teräksinen pylväslaitteiden teko, jotka tulevat kannattamaan voimajohtoa, joka tulee johtamaan voimaa Camero Fallsilta Port Atrhuriin. Tämän kontrahdin luullaan antavan työtä noin 50 miehelle 5 kuukaudeksi. Samoin on ilmoitettu, että tulee useita laivoja korjattavaksi heti laivaliikenteen loputtua. Saa nyt nähdä mitä näissä ilmotuksissa on perää, ja vaikka olisikin, niin vähän nämä ovat talvitöiksi sille työläisjoukolle, joka kesätöiden loputtua joutuu pois töistä. Mutta voidaanhan sillä puustata.

Uusi liike avataan kaupunkiimme tämän kuun lopulla. Kaupunkimme tunnettu suomalainen John Palo avaa miesten ja poikasten vaatekaupan Bay St. 290. Seuratkaa avusilmoitusta lehdessä myöhemmin.

Lautakunta antanut päätöksen John Williamin jutusta, joka kuoli McKellarin sairaalassa tämän kuun 9 päivä, että kuolema johtui täydellisesti niistä vammoista, jotka hän sai loukkaantuessaan Fort Williammin paperimyllyllä. Ja myöskin huomasivat, että se kahden tuuman remmi, joka on siinä koneessa, jossa Williams loukkaantui, pitäisi olla asianmukaisesti suojellettu. Tapaturmaisia kuolemia kun tapahtuu, tahdotaan niissä aina hakea niin lievä puoli komppaniaa vastaan kuin suinkin, mutta se on ymmärrettävää, että ei korppi korpin silmää puhkaise.

Paljon viljaa on tullut näinä päivinä Fort Williammiin. Nykyään on 793 vaunua varttomassa tyhjennystä ja 1600 on matkalla Fort Williamin ja Winnebegin välillä. Viljan kuljetus antaa useammalla näin syksyn aikana kaksoiskaupungeissa. Mutta waikka viljaa tulee paljon niin kuinka moni ensi talvena senpuoleen saa olla ilman leipää.

Jotain on tulossa Port Arthurin ja North Branchin puolelta, koska on kokoontuvat usein iltasin Arthurissa olevaan osaston lukutupjaan ja ties mistä. Jälestä tietenkin kuullaan mitä tämä kaikki merkitsee. Seurataan vaan tarkalleen lehtiä.

$500.00 ja kulut tuomittiin B. Hammel'ille Port Arthurista viinan myynnistä. Poliisi oli vanginnut hänet edellisenä päivänä ja löytänyt hänen huostastaan pulloja, jotka oli leimattu Oil of Scotch, Oil of Rye ja Oil of Gin. Näillä oli aikomus ollut maustaa kotikeittoa, jota oli runsaasti.

Ft. Williamin uutisia

Tutkijakomitean kokoukseen t.k. 11 p:nä olivat saapuneet seuraavat Suomesta tulleet: Hilda Lötjönen, Viipurista. Hän on kuulunut Viipurin naisyhdistykseen vuodesta 1917 alkaen ja oli hänellä yhdistyksen ja piiritoimikunnan leimalla varustettu todistus. Hänelle annettiin täysi toveriluotto. Anni Ollimäki, Karijoen Ylikylästä. Hänelle annettiin täysi toveriluotto nuoren ikänsä takia. Toivo H. Laitinen, Emil Lahikainen ja Toivo Lukkari. Kaikki kolme Kangasniemen pitäjästä Mikkelin läänistä. Heillä oli todistus, että eivät ole ottaneet osaa kummallekaan puolen. Emil Suuronen, Kauhasalmen pitäjästä, Halttulan kylästä, Kuopion läänistä. Ylläoleville suositeltiin välinaikaista toveriluottoa samoin Yrjö Lahdella, Karstulasta oli todistus että ei ottanut osaa kummallekaan puolen. Hän on jo toiminut pitemmän ajan osastomme soittokunnassa. Leo Lahdella oli todistukset m.m. Yhdysvaltain v. 1918 registeerauskortti, jotka osottivat hänen olleen tässä maassa Suomen sisällissodan ajan ja mennyt Suomeen vasta v. 1921.

4:nen päivän kokoukseen oli saapunut seuraavat: Väinö Hakala, Hämeenkyröstä ja Martti Hakala, kumpainenkin ollut taistelussa punaisten puolella ja kärsineet vankilarangaistuksen. Lauri Niemi Laihialta, V. 1. sanoi ei ottaneensa osaa taisteluun kummallakaan puolen, Juho E. Joki—Ainoli, Himangan pitäjästä, V. 1. oli ollut kutsunnan kautta valkoisten puolella. Matti Ranta, Kauhajoelta, V. 1. Hänellä oli Suomen Metallityöntekijäin Liiton Vaasan osaston No 4 ja piiritoimikunnan leimoilla ja allekirjoituksilla varustetut todistukset, jotka hyväksyttiin enempiä kyselyjä tekemättä paitsi jos Sudburyn osaston tutkijakomitealle tulevat todistukset kumoaa nämä, jolle M. Ranta on ennemmin ilmoittautunut, mutta ei ole voinut silloin esittää todistuksiaan. — Raportteri.

Eri paikkakunnilta

VERMILLION RIVER, ONT.

W. P. Osaston kokouksessa syyskuun 16 p. keskusteltiin ja päätettiin m.m. seuraavista asioista: Uutena jäsenenä osastoon hyväksyttiin Hugo Stenman. Luettiin piiritoimikunnan pöytäkirja syysk. 2 p. Ei antanut aihetta keskusteluun. Piirin agitatsioonikassan hyväksi pidetyistä iltamista oli puhdas tulo $4.60 (ikävä vaan ettei saatu enemmän). Tilitettiin keräyslista J. Tammen hyväksi, summa $1.00. Lastenkoulun opettajakursseille ei ollut ilmoittautunut ketään hakijoita.

T. Jutila esitti kokoukselle uudelleen käsiteltäväksi osaston puolivuosikokouksessa tehdyn evästyksen W. P. osaston johtokunnan jäsenehdokkuuden poistamisen viideltä entisen johtokunnan jäseneltä. Kokous hyväksyi Jutilan esityksen ja yksimielisesti hyväksyttiin seuraavan sisältöinen peruutus: Osasto päätti peruuttaa ne syytökset, jotka oli tehty osaston kokouksessa 8 p. heinäk. entisiä johtokunnan jäseniä Aino Kivistä, Axel Kivistä, H. Simosta, V. Jutilaa ja T. Jutilaa kohtaan, katsoen siihen, että asiat nyt ovat selvinneet, vaikka osasto silloin oli pakoitettu sen tekemään.

Kuten ylläolevasta näkyy, ei meillä ollut ketään halukasta menemään opettajakursseille, joka oli kovin moitittava asia, sillä meillä on paljon lapsia, joista voisi kehittyä kunnollisia luokkataistelijoita, jos he vaan saisivat kunnollista ohjausta. Tuntuu siltä, että meillä lasten ja nuorison kehityksessä on «paljon porua, mutta vähän villoja». — Kirjeenvaihtaja.

BRUCE MINES, ONT.

Siitä on jo pitempi aika kulunut kun olen nähnyt paikkakuntamme kirjotuksia Vapauden palstoilla. Jos siis ottaisi ja kyhäisi jonkun rivin tässä odotellessa. Tulin valittua Vapauteen uutisten kirjottajaksi ja kovasti olenkin odottanut, että koska niitä uutisia alkaa satamaan, mutta turhaan on mennyt aika. Koko kesä on kulunut olemattomiin. Ei minkäänlaista jälellä, muuta kuin muisto siitä kuinka innokkaita olimme vuosi takaperin. Me hommasimme osastolle tänä kesänä oman töllin, jossa sitten saamme sorkkiamme oikoilla ja kaikki oli mukana ja touhua täynnä. Ja mihin tuloksiin on sitten päästy tämän vuoden hommista? Me emme enään kuuluta osastoonkaan. Kuulee puhuttavan, kun pitäisi kokoontua kerran kuussa, että silloin ainakin on kiire jokaisella, ettei millään jouda. Eipä silti, etteikö se aika mene, kyllä sitä tekemistä riittää ja työ ei tekemällä lopu, mutta se vaatii innostusta ja sitä kun puuttuu, niin ei tule mitään. Nyt on sitten taas kaikki kuitti, miesväki on kaikki rientänyt ansiotöihin talven varalta, joten se viimenenkin toiminnan rippu on lakossa. Eikä sekään vielä niin kovin haittaisi, onhan meitä akkoja sama määrä kuin ennenkin, mutta näyttää siltä, että kaikki on keskenään toinen toisilleen syrjääväränä. Voi pyhä yksinkertaisuus kun on järkipaha mennyt meidän Brucessa aivan tanssin kanssa sekasin, eipä ihmekään, pienissä huoneissa pölyn seassa koko yön temmellettyään, jos onkin, niin kovin väsynyt, että nukahtaa rakkauden hellään helmaan ja muutahan ei se tämä ihmistomu kaipaakkaan, mitä se kauntaa että olla järjestynyt työläinen, mitä sillä tarkoitetaan, sehän on hölynpölyä. Meillähän on tallipahanen ja kouranala, maata, josta tulee talven muona kun hiukan käy vain siemenrahaa muualta hankkimassa. Tällaista täällä kuulee jos suutaan aukoo. Mutta minä olen aivan varma, että asia ei näin olisi jos täällä olisi jokukin paremmin kehittynyt ja tietoisempi työväen asioihin ja aina pitäisi niitä vireillä, niin minä luulen että ne pysyisikin jotakuinkin hereillä. Mutta nyt ne poloiset on joutuneet aivan sille välille roikkumaan ja pahaa pelkään saako niitä kukaan muut pelastettua kuin mustamekko rukouksilla, sitä se vielä kaipaa. Loppu, luulen että olen kirjottanut liikaa näitä uutisia, mutta muuta en voi ja vaiti en liioin malta olla. Toiste lisää.

Kirsti K—la.

Ihmelääkäreitä

Uusia ihmelääkäreitä ilmestyy Amerikaan tuon tuostakin. Viimeksi hämmästytti maan vivistynyttä «yleisöä» eräs ranskalainen farmaseutti tekemällä ihmiset terveeksi siten, että kukin sairaaksi itsensä tunteva vain alkoi katkeamatta hokea sanoja: «Päivästä päivään minä tunnen itseni paremmaksi ja paremmaksi eli vieläkin paremmin suomennettuna: «Päivittäin kaikin päin, tervehdyn mä näin.» Kansaa juoksi hänen luokseen, lentokirjasia painettiin ja rahaa tulvi ranskalaisen pussiin, ja sanomalehdet julkaisivat selostuksiaan sanoin ja kuvin, kunnes kaikki painui vähitellen hiljaisuuteen ja sen jälkeen ei ole taas kuulunut mitään erikoisista ihmelääkäriä. Mutta nyt taas tulee New Yorkista entistäkin ihmeellisempiä tietoja uudesta ihmelääkäristä, joka parantaa sairaat käden päällepanemisella ja rukouksen voimalla. Tosin tällaisia «käden päällepanijoita» on ihmiskunnan vaelluksen aikana aina silloin tällöin ennenkin ilmaantunut, mutta tieteellinen tutkimus on osoittanut sellaiset parannuskeinot aina humbuukiksi. Eräs määrätty päivä muodostui kuulemaksi New Yorkissa oikein julkiseksi koepäiväksi tälle uudelle parantajalle. «Sisar Mabel Harrell», se on ihmelääkärin nimi, oli nimittäin saapunut Commonwealth Sporting Clubille, jossa tavallisesti suuret nyrkkeilyt pannaan toimeen, osoittamaan voimaansa ja kykyänsä. Ja jo kauan ennen hänen ilmestymistään, oli ihmisiä rientänyt klubille varaamaan paraimmat istuimet nähdäkseen, mitä tuleman piti. Sairalta ja rampoja, kuuroja, sokeita ja kuuromykkiä saapui paikalle tullakseen parannetuiksi, jotka vuoronsa perään numerojärjestyksessä astuivat esille. Sisar Harrell laski kätensä kunkin päälle vuorollaan ja rukoili parannusta. Ja kuuromykkä, joka oli saanut kuulonsa ja puhelahjansa, poistui «kiittäen jumalaa», kuten lehdet kertovat.

Kaksi neekeriä, toinen jo vanha ja harmaantunut, heittivät pois kainalosauvansa ja kävelivät pois laulaen «hallelujah». Eräs nainen, joka ilmoitti nimekseen Sadie Wilson, sanoo tulleensa uudelleen näkeväksi kadotettuaan näkönsä vuosia sitten katarrin johdosta. Kahdesti päivässä illalla ja aamupäivällä on sisar Harrell parantanut mainitussa paikassa sairaita, jo viime päivänä ja kansainvaellus on tietenkin suuri. Sisar Harrell sanoo saavansa voimansa rukouksesta. Toistaiseksi eivät tiedemiehet ole vielä kysymyksessä olevaa ihmelääkäriä tutkineet eikä hän erikoisempaa tutkimusta kaipaakaan, kun ottaa huomioon, että sisaren saaraat ovat olleet tilattuja esiintyjiä näytelmässä.

— Jotta säästäisimme nuorelta työläispolvelta taistelun vaikeudet vakaumuksen hankinnassa, jotta samalla laskisimme entistä lujemman pohjan sosialistisen vakaumuksen olemassaololle, on meidän sitä ryhdyttävä juurruttamaan nuorisoon jo silloin, kun sen mieli vielä vastaanottavainen, jolloin porvarilliset käsitykset eivät vielä ole päässeet sen mielissä kivettymään.

Kun näin teemme, on työväenluokalla käytettävänään vakaumuksessaan horjumattomia, ensiluokkaisia taistelijoita, jotka kykenevät käymään eturinnassa vaikeimmassakin pohjassa. Sellaisia työväenluokka tarvitseekin nyt, varsinkin kun vanha yhteiskunta natisee liitoksissaan ja työväenluokka pyrkii yhä suurempaan sanontavaltaan.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja selsovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapaudea konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

Suomalainen suutariliike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 71 Balsam St. Copper Cliff. Omistaja Justina Ritari.

Hierontaa ja sairasvoimistelua antaa Hellin Pirilä, 31 Succo St.

PORT ARTHUR, ONT.

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1838.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 6 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO

Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

ILMOITUS.

Otan tehtäväksi hiustyötä, kuten lettiä, rintaneuloja, kellonperiä y. m. Tehkää tilaukset osotteella: L. O. 85 Elm St., Timmins, Ont.

R. TOIVONEN,
Box 237, Timmins, Ont.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Sudburysta

Osaston työkokous pidetään Vapaus haalilla ensi sunnuntai iltana. Kokous aletaan klo 8. Muistakaa kokoontua joukolla päättämään asioista.

Agitatsionikomitean kokous pidetään sunnuntai iltana Liberty haalilla puoli kahdeksan eli ennen osaston työkokousta. Muistakaapa saapua ajallaan, että suoriudutaan heti osaston kokoukseen.

Ompeluseuran naisia kehotetaan saapumaan kokouksen Vapaus haalille ensi maanantai iltana klo 7.30. Naiset, tulkaa nyt joukolla päättämään tulevan toiminnan järjestämisestä.

Näytelmäseuran kokous pidetään maanantai iltana Liberty haalilla kello kahdeksan. Kaikkien jäsenten läsnäolo välttämätön, sillä silloin keskustellaan joulukappaleesta.

Voimistelu- ja urheiluseura «Kisa» kehoittaa kaikkia voimisteluun innostuneita poikia saapumaan klo 10 sunnuntaina haalille. Kurssin suorittanut voimistelun ohjaaja toveri Raino Seppälä tulee johtamaan poikien voimisteluharjotuksia. Muistakaa siis saapua.

Ensi lauantai iltana esitetään Sudburyn näytelmäseuran toimesta «Kaksintaistelu» niminen 3-näytöksinen murhenäytelmä. Näytelmä on kuuluisan näytelmäkirjailijan Kaarle Halmeen tuotteita, joten sekin jotakaa, että näytelmää kannattaa saapua katsomaan. Kappaleen esitys alkaa klo 8.30. Näytelmän esityksen jälkeen tanssitaan hyvällä soitolla. Saapukaa läheltä ja kaukaa katsomaan tätä näytelmää.

Garson Minella on jyryt iltamat ensi sunnuntaina klo puoli 8 voimistelu- ja urheiluseura «Kisan» toimesta sen painimattorahaston hyväksi. Ohjelmaa runsaasti ja se hyvää, kuten puhe, painia, juttuja, hurja urheilunäytös, kupletteja y.m. Ja lopuksi tanssia. Sudburylaiset voivat mukavasti käydä siellä tanssimassa.

Sudburyn kauppalalla kuuluu olevan muutama tuhat rahaa pankissa siksi, että verojen maksajat ovat viime aikoina muistaneet täyttää velvollisuutensa kauppalaa kohtaan. Samalla on kuulunut kuiskeita, että tämä onkin ensi kerta moneen vuoteen kun kauppalan pankkitili on oikealla tolalla.

Poliisituomari sakotti G. W. Wlakeria ja A. Bourdonia 10 dollaria ja kulut juopumisesta sen jälkeen kun miehet tunnustivat itsensä syyllisiksi. Edellistä miehistä syytettiin ensin auton ajosta juovuksissa, mutta kun kukaan todistajista ei ollut nähnyt hänen ajavan autoaan, vapautettiin hän siitä syytöksestä.

Vesikontrahdin uusimista pyysi Canadian National (Ontario) rautatieyhtiö kauppalan neuvostolta viime maanantaina. Kontrahti on ollut voimassa jonkun aikaa ja loppuu se näinä päivinä. Kontrahdin mukaan saa rautatieyhtiö kauppalalta veden 9 sentillä tuhannen gallonaa silloin kun sen käyttää vähemmän kuin 250,000 gallonaa kuukaudessa ja 8 sentillä tuhannen gallonaa silloin kun se käyttää enemmän kuin 250,000 gallonaa kuukaudessa.

St. Josephs sairaalaan tuotiin muutama päivä sitten eräs Toussand Mainville niminen C. N. rautatien «extra gangissä» Makwassa työskennellyt mies, joka oli eräänä aamuna kävellyt työpaikaltaan lähellä olevaan metsään ja leikannut veitsellä suuren haavan kurkkuunsa. Haava on neulottu kiinni ja paranee nopeasti, mutta miehen täydellisestä parantumisesta on hänessä olevan keuhkokuumeen takia vähän toivoa.

Toveritar Ella Bloor puhui Liberty haalilla keskiviikko iltana, ollen hän puhujamatkalla Canadassa Yhdysvaltain ja Canadan valtiollisten vankien puolustuskomitean järjestämänä. Toveritar Bloor puhui yhteisen rintamaan tarpeellisuudesta, eli eri työväen järjestöjen yhteistoiminnasta ja niiden toiminnan yhteiselle lujalle luokkataistelupohjalle kehittämisestä. Myöskin hän puhui Venäjän oloista. Toveritar Bloor on itse persoonakohtaisesti ollut kahteen kertaan Venäjällä sitten sen vallankumouksen, viimeksi tullen sieltä viime kevättalvella. Hän on kierrellyt laajalti eri osissa Venäjää ja ollut tilaisuudessa läheisesti tutustumaan maan oloihin. Kokemuksensa ja tutkimuksensa tuloksena hän on tullut siihen, kuinka suurimerkityksellinen voitto Venäjän vallankumouksellinen toteuttaminen on ollut ei ainoastaan Venäjän, vaan koko maailman taistelevalle proletariaatille. Neuvostohallitus, jolla on tukenaan Venäjän talonpoikain kansankerrosten kannatus, seisoo edelleenkin koko maailman vallankumouksellisen etuvartiona.

Eloisassa ja voimakkaassa puheessaan tov. Bloor vetosi, kuinka niin Canadan kuin kiakkien muidenkin maiden työläisten on vähittellen liityttävä ja vakaannuttava luokkataisteluun. Siinä tulevat kysymykseen ennen kaikkea taloudeiliset ja valtiolliset järjestöt. Puhuja selitti, kuinka hän pitkän toimintakautensa aikana työväenliikkeessä on aina silloin tällöin tullut näkemään kuinka suuresta merkityksestä on työläisille se, että he kunnallispolitiikkaansa kautta ovat onnistuneet valitsemaan omia miehiään kaupungin hallitukseen, jotka sitten lakko- ja muissa tapauksissa ovat olleet tilaisuudessa suojelemaan työläisten oikeuksia. Tällaisista pikku voitoista on pyrittävä suurempiin, laajemmassa mittakaavassa, joka tapahtuu koko työväenluokkaa käsittävien taloudellisten järjestöjen ja valtiollisen puolueen kautta.

Toveritar Bloor on vaikuttava ja kaunopuheinen, aina kuitenkin liikkuen työläisten käytännöllisten taistelujen pohjalla. Hän on itse ersonoitu taistelija, jota todistaa sekin, että hänet on vangittu viisitoista eri kertaa työväen taistelujen takia, ollen paraikaa yhtenä syytettynä kuuluisassa Michiganin kommunistijutussa.

Hätäisen ilmottamisen syyksi lienee luettava, että tilaisuudessa ei ollut enempääkään väkeä. Suomalaiset olivat edustettuna valitettavan vähälukuisasti. Se on tietysti selitettävissä kielellisistä vaikeuksista, mutta tällaisiin tilaisuuksiin kannattaa tulla vaikkapa ei muuta kuin oman luokkamme kokeneeseen esitaistelijaan tutustumista varten.

Toveritar Bloor matkusti täältä Soohon, jossa hän puhuu perjantai iltana ja josta hän jatkaa matkaa edelleen Tyynen meren rannoille saakka.

Puolitoista tuhatta dollaria hyvitystä tuomitsi täkäläinen oikeus John Nowicki nimisen miehen maksamaan Paul Maksywiczille hänen vaimonsa viekottelemisesta.

Oikeudessa Maksymowicz selitti, että Nowicki oli ollut hänellä boordarina ja siinä viekotteli hän vaimonsa Selinan rakkauden, saaden hänet viimein suostumaan jättämään miehensä ja ostamaan Nowiccin kanssa yhteinen boorditalo Spruce kadulla, jossa Nowicki on siippansa kanssa sen jälkeen asunut yhdessä miehenä ja vaimona. Maksymowicz myöskin selitti, että kumpikin oli pannut rahaa yhteisen kotinsa ja boordihommansa ostamiseen.

Nowicki kuitenkin kielsi viekotelleensa entisen boordi-isäntänsä vaimon lähtemään kodistaan, selittäen vain lainanneensa hänelle 1,400 dollaria rahaa boorditalon ostamista varten ja oli asunut hänen luonaan ainoastaan ruokamiehenä.

Lautakunta ensin mietti juttua kolmatta tuntia ja ilmotti ei pääsevänsä yksimielisyyteen. Tuomari kehotti lautamiehiä pohtimaan juttua uudelleen, joka tapahtuikin sillä tuloksella, että lautakunta tuomitsi Nowickin maksamaan hyvitystä Maksymowiczille 1,500 dollaria hänen vaimonsa rakkauden viekottelusta. Maksymowicz oli vaatinut viittä tuhatta dollaria hyvitykseksi.

Venäläis-norjalaiset kauppasuhteet

Kristianiasta on Moskovaan saapunut neuvostohallituksen täysivaltainen edustaja Norjassa, tov. Aleksandra Kollontay. Neuvosto-Venäjän ja Norjan kauppasuhteista on tov. Kollontay kertonut m.m. seuraavaa:

Viime kuukausien aikana ovat Venäjän ja Norjan väliset suhteet huomattavasti parantuneet ja kauppa vilkastunut. Kaikki Norjan yhteiskunnalliset piirit ovat lopultakin tulleet vakuutetuiksi, että Venäjästä levitetyt halventavat jutut ovat täysin valheellisia ja tämän johdosta on havaittavissa yleinen virtaus niiden kauppasuhteiden uudistamiseen, jotka vallitsivat molempien maiden välillä ennen sotaa.

Norja on aina voinut vaihtaa ja voi niin tehdä edelleenkin suuren määrän kalatuotantoaan ja joitain teollisuustuotteitaan Venäjän markkinoilla. Mitä tulee Norjan taloudelliseen asemaan, oli siellä kolme kuukautta sitten raha-taloudellinen pula, mikä vissillä tavalla tälläkin hetkellä vaikuttaa maan taloudelliseen elämään. Norjan taloudellista asemaa ei kumminkaan moniin muihin maihin verraten voi pitää tukalana. Teollisuustuotanto Norjassa suurenee ja työttömyys vähenee.

Maailmansodan seurauksena on Norjan meriliikenne paljon kärsinyt, mutta senkin ennalleen palauttamista edistävät juuri kauppasuhteet Venäjän kanssa. Äskettäin perustettu Norjalais-venäläinen höyrylaivayhtiö on jo toiminnassa ja sen osalle lankeaa suuri osuus molempien maiden välisen liiketoiminnan elvyttämisessä.

Taloudellisen yhteyden lujittamista Norjan ja Venäjän välillä edistävät tämän ohella myöskin suuresti monet norjalaisten saamat konsessionit. Niistä on huomattavin metsäkonsessioni Pohjois-Venäjällä. Sitä paitsi on Venäjä ostanut Norjasta suuren määrän silliä ja teollisuustuotteita.

Kauppasuhteet käyvät yhä lajemmiksi ja enemmän suunnitelmanmukaisiksi. Niiden edelleen kehittämisessä tulee Pietarin satama tavaravaihdon välittäjänä esittämään suurta osaa. Äskettäin kävi Pietarissa Norjan valtion viljakaupan johtaja Pedersen, jonka mielestä Pietarin satama tekee viennin ja tuonnin täysin mahdolliseksi.

Norjan ohella on kuten tunnettua, myöskin Tanska äskettäin tehnyt sopimuksen neuvostohallituksen kanssa, mutta mitä Ruotsiin tulee ei se vielä ole tajunnut niitä etuja, jotka säännöllisten kauppasuhteiden aikaan saaminen Neuvosto-Venäjän kanssa sille ehdottomasti takaisi.

Saksa parka

Berliini. — Berliini on kirjaimellisesti häviämässä, kun yhdeksään vuoteen ei ole rakennuksia korjattu. Kaupungin poliisipäällikkö on antanut varotuksen poliiseille, että rakennusten balkongit ja «frontit» voivat putoilla ja vaarantaa käytävillä kulkevia ja rakennuksissa asuvia. Maailman sodan aikana ja sen jälkeenkään ei ole voitu korjata rakennuksia, mitkä alkavat käydä surmanloukuiksi. Poliisi koettaa pakottaa niitä edes vähänkään pönkittämään.

Huomaa! Huomaa!

OLEN AVANNUT UUDELLEEN

RÄÄTÄLILIIKKEEN

jossa valmistan ajanmukaiset ja parhaat puvut. — Hinnat huokeat, $35.00 $65.00. Pikainen valmistus. — Työ ja kankaat taataan. — Tervetuloa.

KARL H. KORPINEN

55 Balsam St. Copper Cliff, Ont.

KIVIKOSKEN OSASTO

— viettää —

Syys-Iltamat

SYYSKUUN 29 P. ILTANA. ALKAA klo 8

2-näyt. huvinäytelmä. Tanssia suuren harpun soitolla aamuun asti.

Huvitoimikunta.

Surulla ilmoitan että kuolon armoton käsi tempasi pois rakkaan lapsemme

MAURI RUDOLPHIN

saaden krampin vedessä, uimareisulla Torontossa, Keskisaaressa, heinäkuun 9 p. Hän painui ja ei enään tullut luoksemme. Hän syntyi Torontossa, syysk. 22 p., 1908, ollen kuollessaan 14 v. 9 kk. 17 p. vanha. Hautaus toimitettiin heinäkuun 12 p. Torontossa, Ont.

Häntä lähinnä kaipaamaan jäi äiti, isä, veli ja sisko ynnä laaja sukulais- ja tuttavapiiri.

Oi jos nukkua vois silloin
Kun on katkerin kaipaus,
Kun on kuumimmall kyynelvirrat
Kun on vaikeinta unhoitus.

Isä ja äiti.

Hän läksi pois, me jäimme tänne.
Hän nurmen alle laaksoon tuonenmaan
Pois hältä kuolon tuska, vaiva.
Meil kaihon kyyneleit jäi sydän vuotamaan.

Veli ja sisko.

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille jotka ottivat osaa suruumme sekä niistä monista seppeleistä ja kukista jotka laskettiin haudalle.

Fiina ja Emil Kingelin.
88 Defoe St. Toronto.

Ammattitaitoinen

Konelatoja

halutaan työhön Eteenpäin latomoon.

Toimi on vakituinen union työehdoilla: 44:n tunnin viikko, $42.50 päivävuorolla ja $45.50 iltavuorolla, vuorot vaihtuen viikottain.

Latomo hyväilmainen ja valoisa.

Toimeen olisi tultava mahdollisimman pian.

Ilmottakaa osotteella:

ETEENPÄIN
54 Belmont St.
Worcester, Mass.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139
HAMMASLÄÄKÄRIT

T:rit Frank & Wood

Seuraajat T:ri E. A. Hillille.
59 Durham St.
Konttori Nova Scotia Pankin yläkerrassa.
X-Ray ja Kaasu.
Hammasten korjaus ja uusien laitto erikoisala.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

VAKUUTUSLIIKE

WILLIAM HALONEN
Henki-, Tapaturma- ja Palovakuutuksia
Konttoori ja osoite on sama kuin
J. JARVIS,
Asioimisto
Kauppakirjoja, Valtakirjoja, Lakiasioita.
Box 1181, Sudbury, Ont.
Telephone 1112.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532
Siistejä huoneita saatavana.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

Creighton Poikatalo

HUONEITA JA RUOKAA
päivittäin, viikottain ja aterioittain.
Osote: Box 91, Creighton, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

"Nyal" ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Red Taxi,

W. LUOMA ja F. SUSZEK
Ensiluokan autoajurit
Phone 77
Rothschild Block, Elgin St.
Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block, Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACHER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

TIMMINSIN

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins Ontario.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.
Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 860
SUDBURY, ONT.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

Kalaverkkoja

Tämä on sangen tuottava sijoitus

Ostakaa tänään niin säästätte rahaa.

20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, paluotetu, ainoastaan $3.25
20 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettuja $3.50
20 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.00
30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 j. syvä paulotettu, ainoastaan $4.95
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $5.25
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $6.00
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla ainoastaan $6.25
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.50
30 jaard. 4 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.15
50 jaard. 4 t. silmillä, 7 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $15.00
Siimalankaa 40 oz .... $1.25 kerä
Nuottalankaa .... $1.10 pauna

Ruotsin sahoja

Sandvickin kalan ja koukunkuvilla varustettuja.
Tavallinen hammas eli Rakerhammas.
$1.50 kappale.
Raameja näille sahoille $2.50 kappale.

Ruotsin kuokkia

Renkaan kanssa $2.00 kappale. Huomatkaa! Iso alennus hinnoissa.

Kysykää meidän hintoja veneistä ja onkimatarpeista.

Mitä vaan tarvitsette rautatavaraa, niin aina saatte parhaan

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

St. Regis Bakeries

Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries
Box 477 Timmins, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.

The Brilliant

Värjäys- ja puhdistusliike

230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA